Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 76 (9312). • 1988 йил 15 апрель • жума • Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Уй-жой кооперациясини ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда қайд этиб ўтилганидек, уй-жой қурилишини пул билан таъминлашга гражданларнинг маблағларини ихтиёрий асосда жалб этиш 2000 йилгача ҳар бир совет оиласини алоҳида квартира ёки якка тартибдаги уй билан таъминлаш юзасидан партия XXVII съезди ўртага қўйган вазифани ҳал этишни жадаллаштириш имконини беради, кадрларни мустаҳкамлашга, мулкка нисбатан авайлаб муносабатда бўлишни шакллантиришга, аҳолининг муттасил кўпайиб бораётган пул даромадлари ва ҳаражатларининг яна ҳам тўлиқроқ балансслашга, ходимларнинг меҳнат унумдорлигини оширишдан ва иш ҳақини кўпайтиришдан манфаатдорлигини кучайтиришга кўмаклашади.

Мамлакатда уй-жой қуриш кооперациясини ривожлантириш борасида вужудга келган аҳвол аҳолининг имкониятлари ва талаб-эҳтиёжларига мос келмаяпти.

Кўпгина иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Госплани, СССР Госстройи, қурилиш ҳамда бошқа министрликлар ва идоралар, маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари уй-жой қуриш кооперациясининг социал-сиёсий аҳамиятига етарли баҳо бермаяптилар, асосан давлат маблағлари ҳисобига уй-жойлар барпо этиш йўлидан бормоқдалар. Натижада миллионлаб гражданлар неча йиллар мобайнида уй-жой қуриш кооперативларига кириш учун навбатда туришга мажбур

(Давоми 2-бетда).

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ МАСЪУЛИЯТИ

Ҳаёт ҳақиқатига садоқат—унинг профессионал бурчи

Публицистнинг сўзи илгари ҳеч қачон бугунгидек қадрланмаган эди. «Ўқидингизми!», «Кўрдингизми!», «Эшитдингизми!» ана шу саволлар ҳар куни ҳамма жойда эшитилиб турибди. Одамлар ўйлашмоқда, баҳс қилишмоқда, дарғазаб бўлишмоқда ва қувонишмоқда. Сўнгги уч йил мобайнида газета ва журналларнинг тиражи тез ўсганлиги, телевидение ва радионинг томошабинлари ва тингловчилари беқиёс кўпайганлиги табиийдир. Матбуотни ҳақли равишда демократия ва ошкораликнинг минбари, қайта қуришнинг ёрқин, таъсирчан воситаси деб атамоқдалар.

Журналистлар ўз сўзлари билан мамлакатда содир бўлаётган эзгу ўзгаришларда фаол иштирок этмоқдалар. Қолоқлик турғунликдан покланиш, танқид, ташаббус ва изланиш муҳитини қарор топтириш, демократиялаш жараёни ва иқтисодий ислоҳот ўтказишга журналисплар қўшаётган ҳисса ниҳоятда каттадир. Матбуот газетхонлар, томошабинлар ва тингловчиларни муштарак ўй-ташвишларимизга ошно этиб, уларнинг фикрини ифодаламоқда, халқ фикрини акс эттирмоқда, ҳаракатга чорламоқда. Матбуот ва телевидение, деб таъкидлади М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленумида, ошкоралик прожекторини қайта қуришга онгли равишда ёки тушуниб етмай, ёҳуд ўқувсизлиги туфайли қаршилик кўрсатаётган кишиларга қаратмоқда. Матбуот ва телевидение ташаббускорларни қўллаб-қувватламоқда, уларнинг тажрибасини оммалаштирмоқда, бутун қалб ҳароратини янгича ишлашга сарфлаётган, ҳақиқий ишда хато қилишдан чўчимай, дадил иш олиб бораётган, қайта қуриш жадаллашуви учун шахсан ўзини масъул деб ҳис этаётган кишиларни адолатсизликдан ҳимоя қилмоқда.

Қайта қуришнинг янги босқичида журналистлар олдида турган биринчи даражали аҳамиятга молик вазифалар қуйидагилардир: ҳаётимизни янада демократиялаш, бошқарувининг иқтисодий методларини ўзлаштиришга ёрдам бериш, барча янги, илғор нарсаларни излаш ва қўллаб-қувватлаш, қайта қуриш дарғалари, жамиятимизни янгиланиш йўлидан ҳаракат қилдираётган кишилар томонида бўлиш лозим. XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик чоғида —қайта қуриш қандай бораётганлиги, унинг сабоқлари, бу борада қандай хулосалар чиқариш, қандай ўзгаришлар киритиш кераклиги хусусида матбуот, айниқса, салмоқли сўз айтиши зарур.

Марказий, республика ва маҳаллий нашрларнинг журналистлари иқтисодий ва социал тараққиётнинг йирик проблемаларини дадиллик ва теранлик билан, ижодий ишлаб чиқмоқдалар, янги тажриба моҳиятини очиб бермоқдалар. Миллионлаб телетомошабинлар ва газетхонларга «Қайта қуриш прожектори»нинг ёрқин нури «Челябинский рабочий», «Вечерний Волгоград» газеталари, Новороссийск шаҳар газетаси, бошқа бир қанча нашрларнинг ўткир, амалий мақолалари маъқул бўлмоқда. Аммо кўпчилик маҳаллий газеталарда ҳозиргача ҳам ўзгаришлар бўлгани йўқ. Бу газеталарнинг ходимларига аввало, курашчи фазилатлари етишмай турибди. Газетхонлар «Крымская правда» газетаси журъатсизлик, кўнгилчанлик қилаётганлиги учун уни адолатли танқид қилмоқдалар. Редакция ходимлари ижтимоий аҳамиятга молик муаммоларни ўртага қўйишда ўзлари ҳам принципиаллик кўрсатмаяптилар, меҳнаткашларнинг хатларини ҳам онда-сонда эълон қилмоқдалар, ҳатто партия комитетлари пленумлари қатнашчилари нутқларидаги танқидий фикрни ҳам хаспўшламоқдалар. Ана шундай «тиш-тирноқсиз» матбуот органи Украина Компартияси Қрим область комитетига маъқул тушиб қолгани кўриниб турибди. Ҳа, дарҳақиқат, газета партия комитетининг юз-кўзи деб бежиз айтилмаган.

СССР Журналистлар союзи правлениесининг пленумида матбуот ходимларининг масъулияти ва билимдонлиги тўғрисида қизғин баҳс бўлди. Янгиланиш тўлқини матбуотни юксакликка кўтарди. Ҳар бир ўткир фош этувчи мақолани, ҳар бир ишончли сўзни ўқувчилар ва томошабинлар қизғин маъқуллаб кутиб олмоқдалар. Аммо қайта қуриш қатъий теранлашиб бораётган ҳозирги пайтда айрим журналистлар билимининг сийқалиги, чуқур эмаслиги, уларнинг ҳаётдан ажралиб қолганлиги, пайдо бўлаётган жараёнларга баҳо бериш ва таҳлил этишдаги уқувсизлиги дарҳол аниқ сезилиб қолди. Эндиликда матбуот ходимлари ғоявий, маънавий ва профессионал билимдонлигини оширишлари зарур. «Правда»нинг «Қайта қуриш принциплари: фикр ва ҳаракатларнинг революционлиги» редакцион мақоласини қўллаб-қувватлаб ёзилган кўпдан-кўп мактубларда ҳам шу ҳақда гапирилмоқда.

Сўз қудратли қуролдир. Журналист ва редакторнинг шахсий жавобгарлиги ғоят каттадир. Ошкоралик чала ҳақиқат билан ундан шахсий ўч олишда, кимларнингдир нафсониятини қондиришда фойдаланиш билан чиқиша олмайди. КПСС Марказий Комитетида оммавий ахборот воситалари раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашувда сўз улуғ омилдир, аммо ундан принципиалликка путур етказиб фойдаланмаслик керак, деб таъкидланган эди. «Арава»ни бошқа томонга тортаётганлар, бизни йўлдан оздирмоқчи бўлаётганлар, бизни бошқа йўлга солиб юборишга уринаётганлар, «қайта қуриш гулхани»га бутунлай бошқа ёнилғини ташламоқчи бўлган кишилар шуни билиб қўйишлари керакки, бунга йўл қўйилмайди. Журнал, нашриёт, газета — бирон-бир кимсанинг шахсий иши эмас, бу умумпартиявий, умумхалқ ишидир.

Ошкоралик журналистлар зиммасига оширилган талаблар қўймоқда. Профессионал билимдонлик, фактларга ҳалол, эҳтиёткорлик билан муносабат — публицистнинг ҳиммати эмас, балки бурчидир. Унинг ҳар бир сўзи аниқ ҳақиқат бўлиши керак. Аммо зарур билимга эга бўлмаган айрим авторлар бугунги кун ва ўтмиш воқеаларига юзаки баҳо бермоқдалар, хатоларга, ноаниқликларга йўл қўймоқдалар, чала-ярим ҳақиқат билан чекланмоқдалар. Ўқувчилар қуйидаги якдил фикрни айтишмоқда: рўй-ростлик ва танқид заминида бирон-бир нашрнинг сохта обрў-эътибор қозониши учун гуруҳбозлик ва бориб турган манфаатпарастликка йўл қўйиб бўлмайди.

Баъзи авторлар шов-шувга сабаб бўлувчи воқеалар кетидан қувмоқдалар. Баъзи бировлар «учаётган тарелкалар»ни, айримлари эса «қор одам» ҳодисасини кўпиртириб ёзмоқдалар. Яқинда СССР Соғлиқни сақлаш министрлигида бўлиб ўтган матбуот конференциясида ҳаққоний таъкидланганидек, медицина муаммоларини ёритишда журналистларнинг енгилтаклигига тоқат қилиб бўлмайди. Масалан, «Катрэкс»ни ракдан даволайдиган дори деб тарғиб этиб мақолалар эълон қилинганидан кейин кўп одамларда умид пайдо бўлди. Таассуфки, бу умид ҳозирча оқланмади. Дорини клиника шароитида синовдан ўтказиш буни тасдиқлади. Мухбирларнинг бундай масъулиятсизлиги одамларни ғазаблантириши тушунарлидир.

Мақолаларни тайёрлаш чоғидаги палапартишлик, инсофсизлик оқибатида ошкоралик ва қайта қуришга зарба урилмоқда. Партия ташкилотлари ва журналистлар ташкилотлари айрим авторларнинг ҳақиқатни бузиб кўрсатаётганликлари, нопоклиги ва ҳатто диёнатсизликларини эътибордан четда қолдирмасликлари керак. Профессионал ахлоқ нормаларига қатъий риоя қилиш учун курашда СССР Журналистлар союзи ҳузурида яқиндагина тузилган Бутуниттифоқ ахлоқ ва ҳуқуқ кенгаши муҳим роль ўйнаши керак.

Матбуотда ҳам қайта қуриш бормоқда. Бу қайта қуриш ўтмишнинг салбий асоратларидан покланишни, яроқсиз, сийқаси чиққан воситалардан воз кечишни, журналистларнинг масъулияти ва билимдонлигини, профессионал маҳоратини оширишни талаб этади. Партия публицистларга ижтимоий янгиланишда фидокорлик билан иштирок этиш бурчи тўғрисида, улар ўз ақл-идроки ва истеъдодини бағишлашлари лозим бўлган асосий вазифа — халқ руҳини мустаҳкамлаш, унинг қайта қуриш учун курашини қўллаб-қувватлашдаги бурчини қайта-қайта эслатиб ўтади. Ҳаёт маромига разм солиб, ҳаракат қилиш зарур.

(«ПРАВДА» газетасининг 1988 йил 14 апрелдаги бош мақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ X ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1988 ЙИЛ ФЕВРАЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЎРТА ВА ОЛИЙ МАКТАБНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИ АМАЛГА ОШИРИШ ҲАМДА ҚАЙТА ҚУРИШНИ ИДЕОЛОГИК ЖИҲАТДАН ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

1988 ЙИЛ 11 АПРЕЛЬ

1. КПСС Марказий Комитети 1988 йил февраль Пленумининг йўл-йўриқлари асосида қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлашга қатъий эҳтиёж КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг Ўзбекистон партия активлари билан бўлган учрашуви вақтида сўзлаган нутқида алоҳида куч билан таъкидланди. Республика коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг замонавий кўп тармоқли халқ хўжалигини барпо этишга, фан ва маданиятни ривожлантиришга қўшган муайян ҳиссаси қайд этилди. Шу билан бирга, кўпгина категориядаги ходимларнинг ишчанлик малакаси, профессионал умумий таълим савияси кескин орқада қолаётганлиги меҳнат унумдорлиги даражаси ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати пастлигининг, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш вазифалари қониқарсиз ҳал этилаётганлигининг асосий сабабларидан бири бўлиб қолганлиги кўрсатиб ўтилди.

Пленум шуни ҳам қайд этадики, халқ маорифи каби жуда муҳим идеология соҳасида ҳам сезиларли силжиш ҳозирча рўй бергани йўқ. Республика мактабларининг 60 проценти бир амаллаб мослаштирилган биноларда жойлашган, шу жумладан 700 тадан кўпроқ мактаб авария ҳолатида турибди. Ярмидан кўпроғида канализация, сув таъминоти йўқ, баъзилари электрлаштирилмаган. Қайта қуришнинг бошқа соҳаларида ҳам катта-катта камчиликлар бор.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюросига ўртоқ М. С. Горбачевнинг республика партия активлари йиғилишида берган йўл-йўриқлари ва тавсиялари асосида қўшимча чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишни топширишни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди. Партия комитетларининг, министрликларнинг, идоралар ва ташкилотларнинг ташкилотчилик ва сиёсий иши ёш авлод, республиканинг барча меҳнаткашлари марксизм-ленинизм таълимотини, назариясини ва партиянинг тарихини чуқур ўзлаштириб олишга, қайта қуришни амалга оширишда янгича ёндашувлар ва янгича фикрлашни ишлаб чиқишга, бош вазифа — қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлаш вазифасини ҳал этишга қаратилсин.

2. Пленум партия, совет органларидан, халқ маорифи органларидан мактаб ишини ташкил этишнинг ленинча принципларини изчиллик билан амалга оширишни, бу принципларни замонавий мазмун билан тўлдиришни талаб қилади. Кадрларнинг халқ маорифидаги ишларнинг аҳволи учун, педагог коллективлар ва ҳар бир ўқитувчининг мактаб иши мазмуни ҳамда самарадорлиги учун масъулиятини тубдан ошириш лозим.

Маориф министрлиги ўқитувчи ва мактаб ишининг натижаларига баҳо беришнинг илмий асосланган мезонларини ишлаб чиқиб, ҳамма жойда жорий қилсин, бунда чуқур ва мустаҳкам билимлар, ғоявий ва аҳлоқий фазилатлар, ёшларни турмушга ва меҳнатга тайёрлаш улар фаолиятининг якуни бўлиб қолиши кераклиги назарда тутилсин. Ўқитувчиларнинг икир-чикир ишларга аралашиши тўхтатилсин, педагогикадаги новаторлик йўлига қўйилган ҳамма тўсиқ ва тўғаноқлар олиб ташлансин, педагогика фанининг ютуқлари практикага дадилроқ жорий этилсин, ҳар бир ўқув юртидан саботли меҳнат, билим эгаллашга манфаатдорлик ва масъулият билан ёндашиш муҳити қарор топтирилсин. Ўқув вақтида студент ва ўқувчиларни ўқув жараёни билан боғлиқ бўлмаган турли ишлар ва тадбирларга чалғитишга йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблансин.

Пленум миллий — рус тилидан иборат икки тилликни фаол ривожлантириш зарур, деб ҳисоблайди. Она тилини, рус тилини ва СССРдаги бошқа халқларнинг тилларини ўрганиш ва ўқитиш тубдан яхшилансин.

Область ижроия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, халқ маорифи органлари мактабларда ва ҳунар-техника билим юртларида педагогика коллективининг, партия, комсомол, касаба союз ва ўқувчилар ташкилотларининг, базавий корхоналар, шунингдек ота-оналарнинг вакилларидан иборат ўқув

(Давоми 2-бетда).

ЎРТА Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз деҳқонлари ҳам чигит экишни уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Суратда: навбатдаги картага чигит экилмоқда.

А. ЗУФАРОВ фотоси.

ЧИГИТ ЭКИШНИ СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗ деҳқонлари бу йил республика агросаноат ходимлари қурултойи қатнашчилари Мурожаатига жавобан 395 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилганлар. Ана шу мақсадда 138 минг гектар майдон чигит экишга ажратилди.

Илғор районлар, хўжаликлар, энг аввало, ана шу майдонларни экишга ўз вақтида ва сифатли тайёрлашга, техника воситаларини созлашга катта аҳамият бердилар. Экиш агрегатларининг тайёрлиги, механизаторларнинг маҳорати, қайта-қайта синовдан ўтказилди.

Бу йилги мавсумнинг ўзига хос хусусияти шунда бўлдики, хўжаликларга, мутахассисларга экишни қачон, қайси муддатларда бошлаш тўғрисида тўла мустақиллик берилди. Бу деҳқонларнинг ғайратини, ташаббускорлигини оширди.

Янгийўл, Ғалаба районлари областда биринчилар қатори чигит экишга киришдилар. Улар ҳар бир қулай фурсатдан, имкониятдан, техника воситаларидан самарали фойдаланмоқдалар. Янгийўлдаги «Октябрь», «Ленинизм», «Коммунизм», «СССР 60 йиллиги» колхозлари чигит экишни қисқа муддатларда туғаллашга эришдилар. Оққўрғон райони меҳнаткашлари ҳам аввалги йиллардаги қолоқликка барҳам бериш учун ғайрат қилиб, чигит экишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Умуман олганда областда ўтган кунгача бўлган маълумотга қараганда 52 процентдан ортиқ майдонга чигит экиб бўлинди. Далаларда 2100 та агрегат ишламоқда. Ҳар бир агрегатнинг унумдорлиги ўртача 11,5 гектарга тўғри келди. Шунинг учун ҳам суръат кўтарилди. Ҳар куни ўртача 24 минг гектардан ортиқ майдонга чигит экилмоқда.

Дала ишлари кундалиги

Бу йил асосий майдонларга С48х80, АН Боёвут — 2, С65 — 24 навли уруғлик экилмоқда. Маълумки, бу нав пахталардан олинадиган ҳосил агротехника тадбирларининг пишиқ-пухта амалга оширилишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам бу ҳақда ҳозирдан ўйлаш керак. Ҳар бир пахтакор экилган навнинг хусусияти ҳақида аниқ тасаввурга эга бўлиши зарур. Бу агрономлар зиммасига катта масъулият юклайди.

Афсуски, Бекобод, Бўка районлари пахтакорлари чигит экишда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Ерларнинг экишга вақтида ва сифатли тайёрлаб қўйилмаганлиги панд бермоқда. Қолоқликка тезроқ барҳам бериш керак. Бунинг учун эса ерни экишга тайёрлашда қатнашаётган тракторларнинг икки сменада ишлашини таъминлаш талаб этилади. Айниқса, кечаси шабнам тушганда ерни тайёрлаш катта фойда келтиради.

Экиш — бу мўл ҳосил етиштириш йўлидаги дастлабки қадамдир. Асосий иш ҳали олдинда. Деҳқонларимиз ҳосил кўчатдан олинишини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам экиш тугалланган майдонларда қўшимча ишларни амалга ошириш муҳимдир. Карта этаклари, дала четларини синчиклаб кўздан кечириб, бундай ерларга қўлда чигит экиб, гектарларнинг тўла бўлишига эришиш зарур.

Об-ҳавонинг қандай келишини билиб бўлмайди. Ҳар қандай табиий қийинчиликларни енгишга шай туриш керак. Қатқалоқни юмшатишда ишлатиладиган техника воситаларини тайёр қилиб қўйиш ғоят муҳим вазифадир.

Шу кунларда далада ишлаётганларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш партия, совет, хўжалик ходимларининг муҳим вазифасидир. Ҳар бир хўжаликда, коллективда ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этиб, чигит экишни тез ва соз ўтказиб, уруғликни ернинг табиий намига бир текис ва тўла ундириб олиш чораларини кўрайлик.

ЭРТАГА—ленинча коммунистик шанбалик

ҲАММА ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИГА

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

КОМБИНАТИМИЗ коллективи совет халқининг ҳар йили улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган кун шарафига Коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги анъанасига доим содиқ қолмоқда. Барча ишчи-хизматчиларимиз умумхалқ хашарларида бир тан бир жон бўлиб қатнашадилар. Улар оддий иш кунларидагига қараганда анча юксак меҳнат натижаларига эришадилар.

Коллективимиз бу галги шанбаликда ҳам фаол қатнашади. Бир кун давомида 59 тонна калава, 440 минг метр хом сурп, 800 минг метр тайёр газлама, миллион дона ғалтак ип ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

Ўнлаб тўқимачилар ва бригадалар шанбалик куни эришиладиган юксак меҳнат марраларини муваффақиятли эгаллаш учун хормай-толмай меҳнат қиладилар. Биринчи йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Н. Климкина эртага, 12 та станокни бошқаради. Бу нормадагидан учта кўпдир. Бир ўзи шанбаликда 450 метр газлама тўқийди. В. Каутер раҳбарлик қилаётган бригада эса 1300 метрдан ортиқ хом сурп тўқийди. Бригада аъзолари ҳамма маҳсулотларни биринчи сортга топширади.

Комбинатимизда минглаб ишчи-хизматчилар шундай юксак кўрсаткичларга эришишга ҳаракат қилишади. Кўпчилик инженер-техник ходимлар ва хизматчилар станоклар ва машиналарни бошқарадилар, бекор турган асбоб-ускуналарни ишга туширадилар.

Минглаб тўқимачиларимиз корхона территориясини тозалаш, тартибга келтириш ва ободонлаштириш билан, дарахт ва гул кўчатлари ўтқазиш билан шуғулланади. Шу куни тушган 17,5 минг сўмлик иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

А. ГЕХТЛЯР,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг ходими.

НОРМАДАН ОШИРИБ

ЯНГИБОЗОР кийим тикиш ва ремонт қилиш устахонаси чеварлари меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатиш ҳажмини йил сайин кенгайтириб бормоқдалар. Улар йилнинг биринчи квартали топшириғини зиёдаси билан адо этишди. Қўшимча бир неча минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди.

Устахона коллективи умумхалқ ҳашарида фаол қатнашади. 150 нафар тикувчи ва бичувчилар бевосита ўз меҳнат постларини эгаллайдилар. 50 нафар ишчи-хизматчи эса кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишлари билан машғул бўладилар.

Айрим чеварлар юксак меҳнат кўрсаткичларига эришишни мўлжаллаб қўйишган. Жумладан, ишлаб чиқариш илғорларидан Нишонгул Аҳмедова, Расима Хикматова, Акима Кистанбоева, Полина Кимлар смена нормасини икки ҳиссага етказиб бажаришга аҳд қилишган. Чеварлар тушган иш ҳақининг ҳаммасини беш йиллик фондига ўтказадилар.

Л. МАНСУРОВ.

ҚУРИЛИШЛАРДА ИШЛАШАДИ

БИРИНЧИ уйсозлик комбинати коллективи ҳам шанбаликни зўр уюшқоқлик билан ўтказади. Барча участкаларда бажариладиган иш ҳажми аниқ белгиланди. Коллективнинг ҳар бир аъзосига нима иш билан шуғулланиши олдиндан маълум қилиб қўйилди.

Комбинатнинг барча ишчи-хизматчилари — 2750 нафар киши ишчи кийимидаги байрамда қатнашади. Асосан қурилиш объектларида бўлишади. Шанбалик давомида 800 куб метр ҳажмидаги бетонлаш ишлари амалга оширилади. Бундан ташқари, 560 куб метр тупроқ ишлари бажарилади. Сувоқчилик, бўёқчилик ва монтаж ишлари ҳам олиб борилади. Жами бажариладиган иш ҳажми 186 минг сўмликни ташкил этади.

Беш йиллик фондига эса ишкамн билан 9 минг сўм ўтказилади.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ,
«Главташкентстрой» инженери.

НОВАТОРЛАР ИЖОДИЁТИГА—ЖАДАЛЛАШТИРИШ КАФОЛАТИ

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг VII съезди

Мамлакат ихтирочилари ва рационализаторларининг кўп миллион кишилик отряди жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга сезиларли ҳисса қўшмоқда. Уларнинг ихтиролари ва рационализаторлик таклифларидан кейинги беш йил ичида халқ хўжалигида фойдаланишдан олинган тежам қарийб 18 процент ортди ва 39 миллиард сўмга яқин пулни ташкил қилди. Аммо шу жамоат ташкилотининг самараси замон талабларига тўла йўсинда мос келмаётир. Ташкилотнинг мамлакат экономикасини ривожлантиришга қўшган ҳиссасини кўпайтириш йўллари Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти VII съездининг диққат марказида турибди. Съезд 14 апрель куни Москвада, Катта Кремль саройида очилди.

В. И. Долгих, Н. В. Талызин, О. Д. Бакланов ўртоқлар президиумга чиқдилар. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. С. Силаев, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. И. Мироненко, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари ҳам шу ерда.

Съездда қардош социалистик мамлакатлардан ва бошқа чет мамлакатлардан келган меҳмонлар, халқаро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқдалар.

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти (ВОИР) марказий Кенгашининг раиси Е. И. Тюрин марказий Кенгашнинг иши тўғрисида ҳисобот берди.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

бўлмоқдалар. Кооператив уйлар қуриш планлари мунтазам бажарилмай қолмоқда. Кейинги йигирма йил мобайнида бундай қурилиш миқёслари амалда кўпаймади. Уй-жой қуриш кооперативларини тузиш, участкалар ажратиб бериш, лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш масалалари расмий бюрократик ёндашув сабабли узоқ вақт чўзиб юборилмоқда. Қурилиш ташкилотлари кооператив уйлар барпо этишдан манфаатдор эмаслар, бундай уйларни норматив муддатлардан анча кечикиб қурадилар ва фойдаланишга топширадилар. Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар уй-жой қуриш кооперативларига кирган ходимларга улар учун уйлар барпо этишда, қурилиш олиб борилаётган территорияни ободонлаштиришда ёрдам кўрсатиш юзасидан ўзларига бериб қўйилган имкониятлардан суст фойдаланмоқдалар.

Кооператив уй-жой қуриш масалаларига оид амалдаги қонунда асоссиз чеклашлар мавжуд бўлиб, уни ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда. Мавжуд планлаштириш ва пул билан таъминлаш системаси маҳаллий органларнинг шу турдаги уй-жойлар қурилишини кенгайтиришдан зарур манфаатдорлигини таъминламайди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети уй-жой қурилишини кенгайтириш ҳамда аҳолининг уй-жойга нисбатан ортиб бораётган талаб-эҳтиёжларини қондиришнинг асосий йўналишларидан бири сифатида уй-жой кооперациясининг ролини анча ошириш зарур, деб топдилар. Мана шунга асосланиб, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, СССР министрликлари ва идоралари, корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар, барча партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кооператив уй-жой қурилишига муносабатни қатъиян ўзгартиришлари ҳамда ўн учинчи беш йиллик охиригача мамлакатда уй-жой қурилишининг умумий ҳажмида кооператив қурилиш ҳиссасини камида 2—3 баравар оширишлари шарт. Уй-жой кооперациясини ривожлантиришда ёшларнинг активлиги ҳар томонлама қўллаб-қувватлансин.

Мавжуд уй-жой қурилиши кооперативларига қўшимча равишда гражданларнинг ўз уй-жой шароитларини яхшилаб олишда ўзларининг маблағлари билан қатнашишнинг янги формаси — уй-жой кооперативлари белгилаб қўйилди. Бундай кооперативлар корхоналар, бирлашмалар, ташкилотлардан ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларидан янги ёки капитал ремонтдан чиқарилган уйларни сотиб олиш ва улардан кейинчалик фойдаланиш учун ихтиёрий асосларда ташкил этилади.

Уй-жой қурилиши кооперативларига ҳам капитал ремонт ва реконструкция қилиниши лозим бўлган уй-жойларни сотиб олиш, уларни ремонт қилиб, кейинчалик фойдаланиш ҳуқуқи берилади.

Кооперативларни ташкил этиш ва уларнинг ишлаши масалаларини мумкин қадар соддалаштириш мақсадида СССР Госпланига, СССР Госстройига ва СССР Молия министрлигига СССР уй-жой-социал банки, СССР омонат банки, СССР Давлат статистика комитети, ВЦСПС ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштирокида кооператив уй-жойлар қурилишини планлаштириш ва уни пул билан таъминлаш ҳамда уларни сотиш тартибини ишлаб чиқиб, 1988 йилнинг 1 октябригача тасдиқлаш топшириғи берилди.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларини моддий манфаатдор қилиш учун уларга яшаш учун энг қулай микрорайонлар ва жойларда бўлган кооператив уйларнинг қийматига 15 процентга қадар устама ҳақ белгилашга рухсат берилди. Шу нарса ҳам кўзда тутиладики, уй-жой кооперативлари аъзоларининг дастлабки бадал пули ва квартиралар қийматини тўлаш учун ҳар ой ўтказиб туриладиган маблағ мазкур кооперативлар қайси корхона ва маҳаллий органлар ҳузурида ташкил этилган бўлса, ўша корхона ва маҳаллий органлар учун аҳолига пулли хизмат кўрсатиш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилишига қўшилади.

Социал адолат принципига мувофиқ кооперативларга кириш ҳуқуқига эга бўлган шахсларнинг рўйхати, улар орасида эса имтиёзлардан фойдаланувчи гражданларнинг категориялари белгилаб қўйилди. Уй-жой шароитларини яхшилаш учун ҳисобда турган гражданлар ва аввало ишлаб чиқариш илғорлари, Улуғ Ватан урушининг инвалидлари ва қатнашчилари, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари ва уларга тенглаштирилган шахслар, муддатидан ташқари хизматдаги ҳарбий хизматчилар, кексайганлиги ёки саломатлиги ёмонлашганлиги туфайли ҳақиқий ҳарбий хизматдан бўшатилган прапоршчиклар, мичманлар ва офицер составидаги шахслар ҳамда уларга тенглаштирилган шахслар, шунингдек меҳнат ветеранлари ва давлат ҳамда жамоат уй-жой фондида ўзлари эгаллаб турган турар-жой биноларини корхоналарга ва халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига топширувчи гражданлар кооперативга киришда устунликка эга бўлдилар.

Аҳолининг кенг табақалари кооператив квартираларни бемалол сотиб олишини таъминлаш учун уй-жой кооперативларини пул билан таъминлаш ва қарз беришнинг имтиёзли шартлари кўзда тутилган. Кооперативларнинг аъзолари сотиб олинган квартира қийматининг камида 25 процентини, чекка Шимол районларида ва уларга тенглаштирилган жойларда, Узоқ Шарқда, Сибирда, Қозоғистон ССРда, шахтёрлар посёлкалари ва қишлоқ жойларда эса камида 20 процентини ўз маблағлари ҳисобидан тўлайдилар. Квартиралар қийматининг қолган қисми 25 йил мобайнида тўлаб борилади. Бундан ташқари улар дастлабки бадал ҳақини тўлаш учун СССРнинг омонат банкида 5 минг сўмгача миқдорда қарзни ўн йил мобайнида тўлаш шарти билан расмийлаштириш имкониятини оладилар.

Кооператив уй-жой қурилишини янада ривожлантириш мақсадида корхоналар, бирлашмаларга, колхозларга ҳамда бошқа кооператив ва жамоат ташкилотларига иқтисодий рағбатлантириш фондларининг маблағларидан кенгроқ фойдаланиш тавсия этилди. Уларга кооператив уй-жой ҳақини тўлашда ўз ходимларига сотиб олинган квартира учун иш стажига ҳамда меҳнатга қандай муносабатда бўлаётганига қараб қарзнинг 10 процентдан 50 процентгача миқдоридаги қийматини тўлашда текин молиявий ёрдам бериш таклиф қилинди. Айрим ҳолларда меҳнат коллективларининг қарорларига мувофиқ қарз бўйича қарзни узишда бундай ёрдам кўпроқ миқдорларда берилиши мумкин.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари маориф, соғлиқни сақлаш муассасалари ва ташкилотларининг ҳамда бюджетга киритилган ноишлаб чиқариш соҳасидаги бошқа муассасалар ва ташкилотларнинг ходимларига, шунингдек, Улуғ Ватан урушининг инвалидлари ва қатнашчиларига, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига ва уларга тенглаштирилган ҳамда уй-жой шароитларини яхшилаш учун ижроия комитетларда ҳисобда турган шахсларга кооператив уй-жой сотиб олишда худди шундай тартиб ва миқдорларда молиявий ёрдам беришлари мумкин.

Корхоналар ва ташкилотлар, шунингдек халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари ўзларининг маблағлари етишмаган тақдирда уй-жойлар қуриш ва уларни кейинчалик уй-жой кооперативларига сотиш учун уйлар смета қийматининг 50 процентга қадар миқдорида банк кредитидан фойдаланиш имкониятини оладилар. Уларга кооператив уй-жойлар барпо этиш учун майдонларни тайёрлаш ва инженерлик жиҳатидан қулай ҳолга келтириш билан боғлиқ харажатларнинг бир қисмини пул билан таъминлаш тавсия қилинди.

Мамлакатнинг бошқа регионларидан келиб чекка Шимол районларида ва уларга тенглаштирилган жойларда камида ўн йил ишлаган гражданларнинг уй-жой шароитини яхшилаш учун иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига мазкур шахслар учун уй-жой қуриш кооперативлари ва уй-жой кооперативларини ташкил этишда бутун чоралар билан ёрдам бериш, турли районлар ва шаҳарлардаги социал-демографик аҳволнинг хусусиятларини эътиборга олиб, шундай кооперативлар идораларга қарашли территориялар бўйича оқилона тақсимланишини таъминлаб туриш топшириғи берилди. Бунда шунга асосланиш зарурки, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларидан, Москва ва Ленинград шаҳарларидан, Москва областидан ҳамда иттифоқ ва республика аҳамиятидаги курорт районларидан ташқари барча аҳоли пунктларида шундай кооперативлар ташкил этилиши мумкин.

Кооператив уй-жойларни лойиҳалаштириш ва қурилишдаги жиддий камчиликларни қисқа муддатда бартараф этиш учун таъсирчан чоралар кўриш ва жумладан архитектура-планлаштириш ечимларининг юксак даражаси ва қурилиш қийматининг арзонлиги билан ажралиб турадиган уйларнинг илғор лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва улардан кенг фойдаланиш вазифаси қўйилди. Лойиҳаларда кооперативларнинг илтимосига кўра ва уларнинг маблағи ҳисобига уйларга туташтириб гаражлар, спорт, маданий-маиший ва хўжалик бинолари қуриш назарда тутилсин. Кооператив уй-жой қурилишининг қиймати нархлар ва нормаларга мувофиқ лойиҳалар ва сметалар асосида давлат, уй-жой қурилиши учун белгиланиши керак.

СССР Госстройига, қурилиш министрликларига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ўн иккинчи беш йилликнинг қолган йилларида уйсозлик комбинатлари темир-бетон буюмлари ишлаб чиқарувчи заводлар ва ёғочсозлик корхоналарини квартиралар такомиллаштирилган тарзда планлаштирилган янги типовой лойиҳаларга кўра, конструкциялар ва деталлар ишлаб чиқаришга ўтказишни ниҳоясига етказиш топширилди.

Аҳолининг эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш ва квартираларни пардозлашда қўлланилаётган материаллардан оқилона фойдаланиш учун уй-жой ва уй-жой қуриш кооперативлари аъзоларининг буюртмалари ва уларнинг маблағлари ҳисобига кооператив уй-жойларни яхшироқ пардозлаш ва жиҳозлаш учун иш бажариш практикасини анча кенгайтириш назарда тутилмоқда. Мазкур ишларни бажариш учун, жумладан, қурилиш кооперативлари ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш кооперативларидан активроқ фойдаланиш назарда тутилмоқда.

Давлат архитектура-қурилиш назорати органларига, шунингдек, давлат қабул комиссияларига нуқсонлари бўлган уй-жойларни қабул қилиб олиш фактларига батамом барҳам бериш мақсадида уй-жойларни қуриш ва фойдаланишга топширишда лойиҳалаштириш стандартлари, нормалари ва қоидаларига қатъий риоя этиш соҳасидаги ишларни кучайтириш топширилди. Қурилиш ташкилотлари кооператив уй-жой фойдаланишга қабул қилиб олинган кундан бошлаб, икки йиллик гарантияли муддат ичида аниқланган барча нуқсонларни ўз маблағлари эвазига бартараф этиш мажбуриятини оладилар.

Иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига, ходимлари тегишли кооператив аъзоларининг кўпчилигини ташкил этган корхоналар ва ташкилотларга жуда яқин жойлашган, йўллари ва магистрал инженерлик коммуникациялари мавжуд бўлган уй-жой қурилиши авж олиб кетган районларда қоида тариқасида кооператив уй-жой қуришни таъминлаш тавсия этилди. Янги ташкил этилаётган уй-жой кооперативлари ва уй-жой қуриш кооперативларига, шунингдек, ишлаб турган кооперативларга кооператив уйлардан зарур даражада фойдаланиш ва уларнинг ремонтини таъминлашда ҳар томонлама ёрдам берилсин.

Хўжалик усулида уй-жой қуришни янада кенгайтириш мақсадида қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари саноати корхоналари ҳамда ташкилотларига уй-жой қурилишини ана шундай усулда олиб бораётган корхоналар ва бирлашмаларга ўзаро тузилган шартномага кўра қурилиш материаллари, конструкциялари ва буюмлари етказиб бериш, бундай корхоналар ва бирлашмаларга қурилиш машиналарини ижарага бериб туриш, механизациялашган ишлар ва бошқа турдаги ишларни бажариш практикасини кенгайтириш таклиф этилди.

Хўжалик усулида уй-жой қураётган корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотларга иш бажаришнинг конкрет шароитларга боғлиқ тарзда лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва топшириш муддатларини мустақил белгилаш ҳуқуқи берилди.

СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига телевидение кўрсатувлари, радиоэшиттиришлар ва матбуотда кооператив уй-жойлар қуришни ривожлантириш юзасидан меҳнат коллективларининг илғор тажрибасини мунтазам ёритиб бориш, уй-жой қурилиши ана шу турининг афзалликлари, шартлари ва уй-жой кооперативлари аъзоларига бериладиган имтиёзлар ҳақида аҳолини кенг хабардор қилиб туриш топширилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети партия ва совет органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари кооператив уй-жой қурилишини авж олдириш учун бутун куч-ғайратларини сарфлаб, шу тариқа совет кишиларининг уй-жой шароитини яхшилаш ва фаровонлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1988 ЙИЛ ФЕВРАЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЎРТА ВА ОЛИЙ МАКТАБНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИ АМАЛГА ОШИРИШ ҲАМДА ҚАЙТА ҚУРИШНИ ИДЕОЛОГИК ЖИҲАТДАН ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

юртлари кенгашларини тузсинлар. Уларга ўқув юртининг таълим-тарбия ва молия-хўжалик фаолияти масалаларни кўриб чиқиш учун зарур ваколатлар бериб қўйилсин. Халқ депутатлари Советлари ҳузурида давлат-жамоат органлари-конференцияларда сайланадиган халқ таълими кенгашларини тузиш юзасидан зарур иш ўтказилсин.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим, Маориф министрликлари, ҳунар-техника таълим давлат комитети ўқув юртларининг ва улардаги асосий бўлинмаларнинг раҳбарларини сайлаб қўйиш ва уларнинг ҳисобот бериб туриши принципини изчиллик билан амалга оширсинлар. Педагог кадрларни аттестациядан ўтказишга расмий-бюрократик ёндашув тугатилсин, аттестациянинг ўтказилиши ўқитувчиларнинг ва халқ маорифи бошқа ходимларининг ғоявий-назарий савияси ва касб-кор маҳорати ўсишига, уларнинг ижодий ташаббуси ривожланишига кўмаклашмоғи лозим.

Пленум партия, совет органларидан ўқитувчига, унинг талаб ва эҳтиёжларига жуда синчиклаб муносабатда бўлишни, у болалар билан ишлашга бутун вужудини бағишлаши учун унга зарур бўлган ҳамма шароит яратиб берилишини талаб қилади. Муаллимларнинг ва ишлаб чиқариш таълими усталарининг сиёсий, илмий-оммабоп ва бадиий адабиётга, даврий нашрларга обуна бўлишга эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилсин. Педагог кадрлардан оқилона фойдаланиш ва уларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши ҳақида ғамхўрлик қилинсин, мактабларнинг, ҳунар-техника билим юртларининг, ўрта махсус ва олий ўқув юртларининг ўқитувчиларига ҳамда бошқа педагог ходимларига биринчи навбатда уй-жой майдони ажратиб берилсин, улар учун кооператив ва якка тартибдаги уй-жой қурилиши кенг ривожлантирилсин.

Ўзбекистон касаба союзлари республика совети, касаба союз комитетлари халқ маорифи органлари билан биргаликда ўқитувчиларнинг дам олиш, даволаниш ва соғломлаштириш шароитларини яхшилаш, улар меҳнатини маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар. Ўқув юртларига бириктириб қўйилган базавий корхоналарнинг раҳбарлари ва касаба союз ташкилотлари муаллимларга, ишлаб чиқариш таълими мастерларига санаторий, профилакторий, пансионат, дам олиш базаларига йўлланмалар ажратиб берсинлар, уларни имкони бор жойларда, идоравий медицина муассасаларига бириктириб қўйсинлар.

3. Ижтимоий ҳаётни қайта қуриш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш малакали ишчи ва мутахассислар тайёрлаш, уларнинг малакасини мунтазам равишда ошириш ва қайта тайёрлаш муаммосини мислсиз равишда кескин қилиб қўймоқда, деб таъкидлайди пленум. Ҳолбуки, ўрта ҳунар-техника билим юртларини, техникумлар ва олий ўқув юртларини битириб чиқаётганларнинг касб-кор даражаси ва назарий тайёргарлик савияси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада паст, уларнинг кўплари ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни бажаришга қодир эмаслар. Баъзан корхоналар, хўжаликлар ва муассасалар улардан воз кечмоқдалар. Ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққанларнинг ярмига яқини, олий ўқув юртлари ва техникумларни битириб чиққанларнинг учдан бир қисми тақсимот жойига бормаяптилар. Министрлик ва идораларнинг раҳбарлари кадрлар тайёрлайдиган ўқув юртларига юзаки муносабатда бўлмоқдалар, уларнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлашда, таълим ва ишлаб чиқариш жараёнларини бирга қўшишда ёрдам бермаяптилар, олий ўқув юртлари фани билан алоқани дуруст амалга оширмаяптилар. Республика Госплани, Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети, Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, ҳунар-техника таълими давлат комитети ҳунар-техника билим юртларининг, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг структурасини йиллар мобайнида қайта кўриб чиқмаяптилар, натижада бу структура халқ хўжалигини жўшқин ривожлантириш суръатларига зид келиб қолди.

Олий ва ўрта махсус таълим, маориф министрликлари, ҳунар-техника таълими давлат комитети техникумлар ва олий ўқув юртларида мутахассислар тайёрлаш, ҳунар-техника билим юртларида ишчилар тайёрлаш сифатини анча ошириш учун узил кесил чоралар кўришлари лозим. Бирлашма ва корхоналар билан бевосита тузилган шартномаларга мувофиқ, ишчи кадрлар ва мутахассислар тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлаш практикаси ҳар томонлама кенгайтирилсин. Ишчи кадрлар ва мутахассислар тайёрлаш асосан ўрта таълим негизида ривожлантирилиб, шу билан бирга ёшлар учун тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаб чиққанидан кейин касб-кор таълими олиш имконияти сақлаб қолинсин. Аввало, бошқарув соҳасида иқтисодий профил мутахассисларини тайёрлаш яхшилансин. Барча мутахассисликлардаги кадрларни иқтисодий тайёрлаш системаси қайта кўриб чиқилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Госплан, Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети 1988 йил 1 августгача халқ хўжалигининг турли профил мутахассисларга бўлган ҳақиқий эҳтиёжларини белгиласинлар ҳамда олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари структурасини қайта кўриб чиқсинлар.

Барча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари 1988 йил 1 июлга қадар корхона ва ташкилотларнинг касб танлашда, кадрларни танлаб олишда, тайёрлаш ва улардан оқилона фойдаланишда иштирок этиши аниқ-равшан программасини ишлаб чиқсинлар. Бутун иш ўқув юртлари билан шартномалар асосига қурилиб, ўзаро мажбуриятлар аниқ белгилаб олинсин. Оталиқдаги мактабларга, ўрта ҳунар-техника билим юртларига, техникумларга ва олий ўқув юртларига замонавий техника ҳамда асбоб-ускуналарни ажратиб бериш, тармоқ ходимларининг кадрлар тайёрлашда иштирок этиши, лабораториялар, конструкторлик бюролари, цехларни бериб қўйиш, шунингдек олий ўқув юртлари фани билан алоқаларни мустаҳкамлаш кўзда тутилсин.

Республика Министрлар Совети, область, шаҳар, район партия комитетлари кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашнинг марказлаштирилган давлат системасини ташкил этиш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ишлаб чиққан чора-тадбирларни амалга оширишга алоҳида эътибор берсинлар, шу мақсадда ўрта ва олий махсус мактабнинг, ҳунар-техника билим юртларининг имкониятларидан, оммавий ишлаб чиқариш таълимининг ҳар хил формаларидан мумкин қадар кўпроқ фойдалансинлар.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари ишчи ва инженернинг обрў-эътиборини бутун чоралар билан ошириш соҳасидаги ишларни хусусан туб миллатга мансуб ёшлар ўртасида изчиллик билан олиб борсинлар.

Олий ва ўрта махсус таълим маориф, министрликлари, ҳунар-техника таълими давлат комитети, ўқув юртларининг раҳбарлари ўқув юртларига кирувчиларни олдиндан тайёрлаш ва танлаб олишнинг турли формаларини ривожлантиришга оид ишларни кучайтирсинлар. Умумий таълим мактаб-интернатларининг тарқиб топган тармоғи қайта кўриб чиқилиб, айрим дарслар чуқурроқ ўқитиладиган бўлсин, улар кенгайтирилиб, кадрлар билан моддий, методик жиҳатдан мустаҳкамлансин. Республика Фанлар академияси ва олий ўқув юртлари бу ишда бевосита қатнашишлари лозим. Педагогика фанига муносабатни тубдан ўзгартириш, педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтларининг структурасини қайта кўриб чиқиш, тармоқ институти сифатида унинг вазифаларини аниқлаш ва педагогика соҳасидаги барча тадқиқотларнинг мувофиқлаштирувчи марказига айлантириш зарур.

4. Пленум шуни қайд этадики, кўрилаётган чора-тадбирларга қарамай, республикада халқ маорифининг моддий базаси ниҳоятда оғир аҳволда қолмоқда. Мактабларнинг 75 процентида машғулотлар икки-уч сменада олиб борилмоқда. Республикада лоақал нормативга яқин бўлган ўқув-лаборатория майдонларига эга бўлган биронта ҳам олий мактаб, техникум йўқ. Мактаб ва олий ўқув юртларининг техникавий жиҳозланиши тубдан яхшиланиши зарур. Ўқув ускуналари, кўргазмали қуроллар ва замонавий таълим-техника воситалари, мебель, станоклар, приборлар, электрон-ҳисоб техникаси, қишлоқ хўжалик машиналари етишмаяпти. Аммо ушбу масалаларнинг кўпчилиги область, шаҳар, район партия комитетларининг, маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг эътиборидан четда қолиб кетмоқда. Қорақалпоғистон АССРда, Андижон, Тошкент, Сурхондарё, Жиззах областлари ва бошқа областларда ўқув юртларини барпо этишга ажратилган капитал маблағлар ўзлаштирилмаяпти. Республиканинг кўпгина регионларида мактаб тараққиётини жадаллаштириш учун ички ресурслар излаб топилмаяпти ва сафарбар қилинмаяпти.

Пленум Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, халқ депутатлари область Советларининг ижроия комитетлари зиммасига 1988 йилнинг 1 августига қадар мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, мактабгача тарбия муассасалари, мактабдан ташқари муассасалар, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари тармоқларини 2000 йилгача даврда илмий асосланган нормативларга мувофиқ ҳажмларда ривожлантириш ҳамда уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш конкрет программасини ишлаб чиқиб, сўнгра амалга ошириш мажбуриятини юклайди. Ҳар бир область бўйича ушбу вазифаларни ҳал этишнинг конкрет муддатлари белгилаб қўйилсин. Шу муносабат билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1984 йилги XVIII пленумининг 1984—1990 йилларда Ўзбекистон ССРда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш комплекс плани тўғрисидаги қарори ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин. Ушбу пленумдаги муҳокамани эътиборга олиб, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш, олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш юзасидан илгари қабул қилинган ҳужжатларга ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифлар киритилсин.

Область партия комитетлари Ўзбекистон ССР Госстройи, Олий ва ўрта махсус таълим, Маориф министрликлари, Ҳунар-техника таълими давлат комитети, тармоқ министрликлари ва идоралари, маҳаллий совет ва хўжалик органлари маориф объектлари капитал қурилишига раҳбарликни тубдан яхшиласинлар, ўқув юртларини, мактабгача тарбия болалар муассасалари ҳамда мактабдан ташқари муассасаларни ишга тушириш юзасидан белгиланган топшириқларнинг бажарилиши учун кадрларнинг шахсий масъулиятини оширсинлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари халқ маорифи муассасаларини барпо этиш учун колхозлар, совхозларнинг, саноат корхоналарининг маблағларини актив жалб қилиб, кооперациялаштирсинлар. Мебель саноатининг бир-иккита корхонасини мактаб мебеллари ишлаб чиқаришга ўтказиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилсин.

Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари болалар ва ўсмирлар билан мактабдан ташқари тарбия ишларини олиб бориш учун шаҳарларнинг турар-жой массивларида биноларни ажратиб бериш ҳамда жиҳозлаш имкониятларини излаб топсинлар. Янги қурилишларнинг лойиҳаларида шундай бинолар, албатта, кўзда тутилсин.

Ўзбекистон ССР Госстройи замон талабларига мос келувчи таълим-тарбия муассасалари қурилиши лойиҳаларини ишлаб чиқишни тезлаштирсин.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети қишлоқ умумий таълим мактабларида, ҳунар-техника билим юртлари ва интернат-муассасаларида зарур шарт-шароитларни вужудга келтириб, ёрдамчи хўжаликларни ташкил этсин, меҳнат ва дам олиш доимий лагерлари қурилишини таъминласин.

Тармоқ министрликлари ва идораларига мактаб устахоналарини, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларини қишлоқлардаги ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларини база корхоналари, хўжаликларининг структуравий бўлинмалари ҳолатига ўтказиш масалаларини кўриб чиқиш тавсия этилсин.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Савдо министрлиги, Ўзбекбирлашув халқ маорифи органлари билан биргаликда ўқув юртларидаги умумий овқатланишни ташкил этишни тубдан қайта қурсинлар, барча ўқувчиларни илмий ишлаб чиқилган рационлар асосида иссиқ овқат билан таъминласинлар, умумий овқатланиш корхоналарининг моддий-техника базасини кенгайтириб, мустаҳкамласинлар, хизмат кўрсатиш форма ва методларини такомиллаштирсинлар.

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ўқув юртларининг адабиётга бўлган эҳтиёжларини қондириш, дарсликларни бемалол сотишни ташкил қилиш учун уларнинг нусхаси буюртмадан ташқари 10 процент оширилиш чораларини кўрсин.

5. Халқ маорифида туб ўзгартишларнинг зарурати партиявий таъсирни ва мактабга нисбатан ғамхўрликни қатъиян кучайтиришни тақозо этади. Кўпгина партия комитетлари халқ маорифи муаммоларига ондасонда эътибор берадилар, масалаларни чуқур ва амалий ҳал қилмайдилар, педагогика коллективларидаги вазиятдан хабардор бўлиб турмайдилар. Мактабларнинг бошланғич партия ташкилотлари состав жиҳатидан кам сонли бўлиб, ҳар уч мактабнинг бирида бундай ташкилотлар умуман йўқ. Бир қанча олий мактабларда, техникумларда партия ташкилотлари сусткаш бўлиб, коллективларга сезиларли таъсир ўтказмаяптилар. Ўз обрўсини тўккан мансабдор шахсларни маориф соҳасидаги раҳбарлик лавозимларига ўтказиш фактлари ҳамон учраб турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлимлари халқ маорифини мустаҳкамлаш, кадрлар тайёрлаш масалаларига кам эътибор бермоқдалар, Марказий Комитет секретариати, Бюроси ишларнинг аҳволига баҳо беришда, айбдорларга нисбатан талабчанлик қилишда етарлича принципиаллик ва изчиллик кўрсатмаяптилар.

Пленум Марказий Комитет Бюроси ва бўлимлари, область, шаҳар, район партия комитетлари зиммасига маориф ҳамда болалар ва ёшлар тарбияси соҳасига сиёсий раҳбарлик даражасини қатъиян ошириш, ўқув юртларининг иш мазмунини чуқур таҳлил қилиб, юзага келаётган муаммоларни билимдонлик билан амалий равишда ҳал этиш мажбуриятини юклайди. Партия қарорларини амалга ошириш, педагог коллективларни жипслаштириш ва мустаҳкамлаш, уларда соғлом маънавий-психологик муҳитни вужудга келтириш учун ўқув юртларидаги бошланғич партия ташкилотларининг, ўқитувчи коммунистларнинг роли ва масъулияти бутун чоралар билан оширилсин. Ўқув юртларининг партия ташкилотлари энг яхши ўқитувчилар ҳисобидан изчиллик билан мустаҳкамлаб борилсин. Партия сафидаги ўқитувчиларнинг кучлари билангина эмас, балки коммунист ота-оналар, база корхоналарининг партия ташкилотлари, район ва шаҳар партия комитетлари аппаратлари ходимларининг кучлари билан ҳам педагог коллективларига партия таъсирининг ўсиши таъминлансин.

Педагог кадрларни тарбиялашга, уларнинг сиёсий ва маънавий жиҳатдан ўсишига, ўқитувчиларни партия ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим масалаларидан оператив хабардор қилиб туришга эътибор кучайтирилсин. Педагоглар таълим ва тарбия ишлари билан боғлиқ бўлмаган топшириқларни бажаришга чалғитилмасин.

Партия, совет, жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари ўқув юртларининг оила билан алоқаларини мустаҳкамлаш, уларнинг ҳаракат бирлигини, ота-оналар фаол жамоат ва тарбия ишларига жалб этилишини таъминлаш борасидаги ишларни кучайтирсинлар. Мустаҳкам, ахлоқий соғлом, маънавий бой оилалар тузилиши тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинсин. Болалар тарбиясида ота-оналарнинг масъулияти кучайтирилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, маҳаллий Совет органлари ёшларнинг умумий ўрта таълим олишини, уларга касб-кор ўргатиш ва тайёрлаш, ишга ўз вақтида жойлаштирилишини таъминлаш чораларини кўрсинлар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети мактаб комсомол ва пионер ташкилотларига раҳбарликни тубдан яхшиласин. Диққат-эътибор ўқувчи-ёшларни ғоявий-эътиқод, билимларни эгаллашга масъулиятли муносабат руҳида тарбиялашга, ўзини ўзи бошқариш орқали ташаббус ва мустақил фаолиятни ривожлантиришга қаратилсин. Пионер ва октябрятлар билан ишлаш янгилансин, бу иш болалар учун жозибали ҳамда уларни камол топтириш учун фойдали ишга айлантирилсин.

6. Республика меҳнаткашларини ғоявий-эътиқод, социализм идеалларига садоқат руҳида тарбиялаш қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлашнинг бош вазифаларидан биридир.

Шу муносабат билан Марказий Комитетнинг, область, шаҳар, район партия комитетларининг идеология бўлимларидан ғоявий-сиёсий ишга ҳужумкорлик тусини бериш талаб этилади. Ҳолбуки, партия комитетлари, идеология муассасалари ҳозирча турғунлик даврига хос расмиятчиликни, конкрет ишлардан ажралиб қолишни тўла-тўкис бартараф этишга муваффақ бўлганлари йўқ. Пропаганда ва тарбия айниқса, қишлоқ жойларида социал муаммоларни ҳал этиш билан, одамларнинг турмуш ва иш шароитлари билан ҳамон етарли даражада боғлаб олиб борилмаяпти. Марксча-ленинча таълим системасига, оғзаки пропагандага, оммавий ахборот воситаларига партия ва халқ ҳал этаётган вазифаларнинг бутун мураккаблиги ва янгилигини кўрсатиб беришда, салбий ҳодисаларнинг оқибатларини таг-томири билан тугатиш, республикадаги бутун маънавий муҳитни соғломлаштириш юзасидан қатъий чоралар кўриш зарурлигини яққол кўрсатишда маҳорат етишмаяпти. Республика, область, район газеталари, журналларнинг редакциялари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети партия ташкилотлари билан меҳнат коллективларида қарор топаётган туб ўзгаришлардан ҳали орқада қолмоқда.

Иқтисодий ислоҳот шароитида халқ хўжалиги вазифаларини идеологик жиҳатдан таъминлаш борасидаги иш янги мазмун билан тўлдирилиши лозим. Ишлаб чиқариш, фан-техника пропагандасининг, аҳоли ялпи иқтисодий таълимининг, иқтисодий тафаккурни шакллантиришнинг ҳуқуқий, экологик тарбиянинг роли кучайтирилиши керак. Министрликлар ва идоралар, халқ маорифи органлари, идеология активлари бу ишга секинлик билан киришмоқдалар. Кўпгина партия ташкилотлари ҳам бу ишдан четда қолдилар.

(Давоми 3-бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1988 ЙИЛ ФЕВРАЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЎРТА ВА ОЛИЙ МАКТАБНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИ АМАЛГА ОШИРИШ ҲАМДА ҚАЙТА ҚУРИШНИ ИДЕОЛОГИК ЖИҲАТДАН ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Давоми. Боши 1 ва 2-бетларда).

Мамлакат ва республикани жадал ривожлантириш даврида кадрлар билан активларнинг назарий тайёргарлиги ва ғоявий-маънавий қиёфаси тўғрисидаги масала айниқса ўткир бўлиб қолмоқда. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди таъкидлаганидек , ҳозирги раҳбардан кенг билимдонлик, сиёсий ақл-заковат, ўткир музокара ва мунозараларда ўз эътиқодини қаттиқ туриб ҳимоя қила олиш маҳорати талаб этилади. Аммо кўпгина партия, совет ходимлари, ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарлари ,хўжалик кадрлари кўпинча одамлар билан учрашувлардан бўйин товлайдилар, кескин масалалардан чўчийдилар, улар ҳали қайта қуришнинг чинакам муросасиз жангчилари бўлиб қолишгани йўқ.

Пленум Марказий Комитет бюроси, область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистоннинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига кескин бурилишда активлар, барча коммунистлар куч-ғайратларини қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлашга, партия ташкилотларининг омма билан алоқаларини янада мустаҳкамлашга сафарбар этиш мажбуриятини юклайди. Қайта қуриш коммунистларнинг чуқур англаб етилган партиявий ишигина бўлиб қолмай, шу билан бирга ҳар бир гражданнинг ватанпарварлик бурчи ҳам бўлиб қолишига эришиш керак.

Ғоявий-тарбия ишининг республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш муаммоларини ҳал этиш билан ўзаро чамбарчас боғлаш биринчи навбатдаги вазифадир. Меҳнаткашлар туб хўжалик ислоҳотининг асосий қонуниятларини равшан тушуниб, фақат ҳар бир кишининг юқори унумли ҳалол меҳнати республиканинг илғор марраларга чиқиб олишини таъминлашини ва шу асосда ўзларининг ортиб бораётган моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш имконини беришини англаб олишларига эришиш лозим.

Қайта қуриш практикасини унинг назарий асоси билан бевосита боғлаш республика партия комитетлари идеология ишининг ғоят муҳим йўналиши бўлиб қолиши керак. Мана шу назарий асос партия XXVII съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг ҳужжатларида, Марказий Комитетнинг қарорларида ишлаб чиқилган эди. Идеология ва тарбия ишига новаторларча ёндашувларни сабот билан излаш, бир қолипдаги мавжуд эски усулларга қатъиян барҳам бериш зарур.

Ишлаб чиқариш соҳасида сиёсий-тарбиявий иш биринчи навбатда хўжалик юритишнинг янги методларига ўтилаётган участкаларда жамлансин. Демократик асослар ривожлантирилсин, меҳнат ва истеъмол меъёри устидан контроллик қилишда, маблағларни социал-маданий ривожланишга тақсимлашда, интизом ва тартибни бузишга қарши курашда меҳнат коллективларининг роли кучайтирилсин.

Республика партия комитетлари, ижодий союзлари, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари одамларни ватанпарварлик ва социалистик интернационализм руҳида, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги, синфий онглилик руҳида тарбиялаш масалаларига эътиборни кучайтирсинлар, миллий манманлик ва маҳдудликнинг, маҳаллийчиликнинг ҳар қандай кўринишларини, тайёрга айёрлик кайфиятларини қатъият билан бартараф этсинлар. Бу ишга баҳо беришда шунга асосланиш зарурки, умумхалқ вазифаларини ҳал этишга Ўзбекистоннинг ҳиссасини кўпайтириб бориш, республика иқтисодий потенциалининг самарадорлигини муттасил ошириш ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг, ҳар бир меҳнатчининг фаолият нормаси, интернационал бурчидир.

Марказий Комитетнинг идеология бўлимлари, Фанлар академияси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти, Тошкент олий партия мактаби миллатлараро муносабатлар, халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш муаммоларига доир тадқиқотни чуқурлаштириб, социологик тадқиқотларнинг натижаларидан кенгроқ фойдалансинлар.

Партия ташкилотлари атеистик тарбияга алоҳида эътибор берсинлар. Ислом динининг, бошқа динларнинг таъсирига қарши кураш учун коммунистларнинг, комсомолларнинг, раҳбар ходимларнинг масъулияти оширилсин, партия аъзоларининг диний маросим ва расм-русумларда қатнашиш фактларига принципиал баҳо берилсин. Бой-феодалларча урф-одатларга, патриархал анъаналарга қарши қатъий кураш олиб борилсин. Диндорлар билан якка тартибда иш олиб бориш кучайтирилсин, динлар тўғрисидаги қонунни бузувчиларнинг хатти-ҳаракатларига қатъиян чек қўйилсин.

Хотин-қизлар ўртасида тарбиявий иш савияси оширилсин, уларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитлари яхшилансин, хотин-қизлар кенгашларининг фаолияти кучайтирилсин. Ташкилотчилик ва идеология ишининг барча воситалари хотин-қизларнинг ўзини-ўзи ёқиши каби шармандали ҳодисага қарши курашга қаратилсин, бундай ҳодисаларнинг сабаблари очиб ташлансин, айбдорлар қаттиқ жавобгарликка тортилсин. Шу мақсадда афкор омма, маҳалла комитетлари кучидан, маҳаллий Советлар депутатларининг имкониятларидан кенгроқ фойдаланилсин.

Пленум партия, касаба союз, комсомол комитетларининг, маданият, халқ маорифи органларининг, ижодий союзларнинг эътиборини меҳнаткашларнинг эстетик ҳамда маданий савиясини ошириш, адабиёт ва санъат арбобларининг мавжуд имкониятларидан самарали фойдаланиш, Ўзбекистон тарихини, тарихий қадриятлар ва шахсларни марксча-ленинча позицияларда туриб ёритиш зарурлигига қаратади. Ижодкор зиёлиларнинг ёш кадрларига эътибор кучайтирилсин, уларнинг ғоявий-сиёсий ва профессионал савиясини оширишга, маҳоратини ўстиришга, истеъдодини батамом намоён этишига кўмаклашилсин.

Пленум матбуотни, радио ва телевидениени ошкоралик прожекторини қайта қуришга онгли ёки тушунмасдан қаршилик қилаётганларга амалий равишда ва далил-исботлар билан йўналтиришга чақиради. Ташаббускорлар қўллаб-қувватлансин, уларнинг тажрибаси оммалаштирилсин, қайта қуриш туфайли юзага келаётган янги, илғор нарсалар пропаганда қилинсин, меҳнаткашларнинг социалистик онги шакллантирилсин, ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид кенгайтирилсин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари, совет, касаба союз, комсомол органлари КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль Пленуми қарорларининг сўзсиз бажарилишини таъминлайдилар, ўрта ва олий мактабни ислоҳ қилиш, қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлаш соҳасидаги ишларни анча кучайтирадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

Г. Гусак Ўзбекистонда

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси Президенти Г. Гусак 14 апрель куни Самарқандга сафар қилди.

Кўҳна шаҳар аҳолиси қардош Чехословакиядан келган азиз меҳмонни самимий табриклаш учун кўчаларга чиқди. Совет — Чехословакия бузилмас дўстлиги шарафига хитоб сўзлари ёзилган транспарантлар кўзга ташланади.

Г. Гусак шаҳар бўйлаб экскурсия қилди, колхоз бозорида бўлди, Самарқанднинг бутун дунёга машҳур меъморий обидаларини кўздан кечирди. У шаҳарда тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш ва тиклаш борасида қилинаётган катта ишлар тўғрисидаги ахборотни зўр қизиқиш билан тинглади, область марказини социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш истиқболлари билан танишди.

Халқ депутатлари Самарқанд область Совети ижроия комитети номидан ЧССР Президенти шарафига зиёфат берилди.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси В. П. Орлов, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧССРнинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси И. Ржегоржек, СССРнинг ЧССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси В. П. Ломакин, бошқа расмий кишилар Г. Гусакнинг Самарқанд сафарида унга ҳамроҳ бўлдилар.

* * *

Г. Гусак шу куниёқ Тошкентга қайтиб келди ва ватанига жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, республика Олий Совети Президиумининг Раиси П. Ҳабибуллаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов, бошқа расмий кишилар азиз меҳмонни кузатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

ИШДА СУРЪАТНИ ОШИРАЙЛИК!

Ҳар ким Ўзбекистон экономикасини юксалтиришга ўз ҳиссасини қўшсин

ЎЗБЕКИСТОНДА меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш билан боғлиқ бўлган мураккаб вазифалар ҳақида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентда бўлган вақтида алоҳида сўз юритилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлган учрашув вақтида: ҳозир республикада шундай кайфият ҳукм сурмоқдаки, агар халққа яхши программа таклиф этилса, у катта ишларга қўл уриши ва социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш мумкин, деб таъкидлаб ўтилди.

Қўйилган ана шу вазифаларни ҳал қилишда сизнинг шахсий ҳиссангиз, бутун коллективнинг ҳиссаси қай даражада бўлади!

Владимир ОДИЛОВ,

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси токарлар бригадасининг бошлиғи, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси:

— Ҳа, гарчи ижобий силжишлар мавжуд бўлса-да, ҳали хурсанд бўлиш учун вақт эрта Бизнинг токарлар бригадамизда 8 киши ишлайди, уларнинг ҳар бирига ўзимга ишонгандек ишонаман. Биз маслакдошлармиз бинобарин бир-биримизни уятга қолдиришга маънавий ҳуқуқимиз йўқ.

Бизга ишимизни ҳамиша қайта қуришга тўғри келмоқда, ўнлаб номда деталлар тайёрламоқдамиз. Ҳар бир деталга алоҳида ёндашиш талаб қилинади. Ана шундан кейин муаммолар бошланади. Биз заготовкаларни қуювчилар ва қолипловчилардан оламиз. Маҳсулот етказиб бериш доим маромида бориши учун қанчалик уринмайлик ҳозирча фойда бўлмаяпти: ўзларида бор нарсаларни бермоқдалар, холос. Натижада хайбаракаллачилик бошланади. Биз ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтганимизда гап — сўзга қолишимиз мумкин.

Михаил Сергеевич меҳнат унумдорлигини барқарор ўстирмай туриб, биз туб ўзгаришларга эришолмаслигимиз ҳақида жуда тўғри гапирди. Бизда эса планларни ортиғи билан бажариш фойдасиз нарса, деган фикр туғилди. Нима учун? Чунки иш ҳақи фондидан четга чиқиш мумкин эмас. Демак, биз ўз участкамизда зарбдорларча ишлаб, бошқа участкадагиларга текисчиликни мустаҳкамлашда кўмаклашар эканмизда? Шу пайтгача асосий эътиборни «ўртача процентга эришишга» қаратмоқдамиз. Ишнинг бу тарзда йўлга қўйилишида илғорлар деб ҳисобланганлар умумий омма ичида кўзга кўринмай қолмоқда. Пировард натижага бефарқ қараш ҳам ана шундан келиб чиқмоқда.

Бизда сменалар ичида жуда кўп вақт бекор кетмоқда. Ишни узлуксиз усулда қурмоқ керак: бир сменани ишлаб бўлдингми, станокни заготовкалар билан бирга иккинчи сменада ишловчи кишига топшир, станокларнинг иш билан банд бўлиш коэффициенти ортади, бекор туриш ҳоллари камаяди. Ҳозирча бизда таннарх қимматлашиб бормоқда, станоклар сарфланган пул харажатлари ўрнини қопламаётир. Ҳозирги пайтда цех техника бюроси ва план-диспетчерлик бўлими сусткашлик қилаётганлиги айниқса яққол сезилмоқда. Ҳолбуки, деталларнинг бир маромда етказиб берилиши, анча тежамли техника жараёнларининг жорий этилиши айни шуларга боғлиқдир. Қобилиятларига шубҳам бўлмаган инженерларга эса бу нарса фойдали эмас: улар «ўртача миқдорда» ҳақ оладилар. Мен эса: «агар инженер қобилиятли, серғайрат бўлиб, юзлаб кишилар ишини яхшилаши, маҳсулот сифатини ошириши, нобудгарчиликларни камайтириши мумкин экан, унга тегишлича ҳақ тўлаш лозим, деб ҳисоблайман.

Мусобақани тубдан қайта кўриб чиқиш ва ташкил этиш масаласини ҳам ҳал қилиш талаб этилади. Бу масалада кўпгина хатоликлар бор. Масалан, агар яхши ишлаб ўз номингни кўрсатдингми, қобилиятли эканлигини исботладингми, сенга ўз-ўзидан «имтиёзли» балл қўядилар. Ҳолбуки, бунда бошқача иш тутиш керак, бугун яхши ишладингми, тахтага қайд этиб қўй, эртага ёмон ишладингми — буни ҳам кўрсатиб қўй. Бунда кенг ошкораликсиз иш тутиш мумкин эмас.

Яна бир мисол. Менга кўпинча республикадан ташқарига чиқиб туриш, кўпгина кишилар билан учрашишга тўғри келади. Уларнинг Ўзбекистонда рўй бераётган воқеаларга қизиқиши зўр. Кўпчилик ишнинг моҳияти нимада эканлигини яхши тушунади, лекин бунда шуни ҳамиша эсда тутиш керакки, албатта, бир ҳовуч «бошлиқларнинг» айби кечириб бўлмас даражададир. Шунга биноан ҳозир ҳам кимки ишга совуққонлик билан қўл урса, юқоридан буйруқ бўлишини кутиб ўтирса, ташаббус кўрсатмаса, ундай одам республикага иқтисодий зарар келтиради. Ҳар қалай, бизнинг иллатимиз илдизи ташаббуссизликда, ҳаракатсизликда, ўз қонуний ҳуқуқларимиздан фойдалана билмаслигимизда эди. Лекин хатолар асосида ўрганиш керак ва уларни бундан буён такрорламаслик зарур. Биз ишчилар эса, Ўзбекистоннинг яхши меҳнат шуҳратини тиклаш учун қўлимиздан келган барча чораларни кўрамиз.

ЎзТАГ

Қ. ҚОРАЖОНОВ,

Янгийўлдаги Н. Ниёзов номли колхоз раиси:

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентда республикамизнинг раҳбар ходимлари ҳузурида нутқ сўзлаб, республикамиздаги барча тармоқларнинг аҳволини атрофлича таҳлил қилиб берди. Ҳақиқатан бизнинг областимизда ҳам республикамизнинг бошқа жойларидаги сингари суғориладиган ерлардан самарали фойдаланилмаяпти.

Биз колхозимизда сўнгги йилларда асосий экин — пахта етиштириш ва давлатга сотиш планини ортиғи билан бажаряпмиз. 1987 йилда ҳам колхоз бўйича ҳосилдорликни 33 центнердан оширдик. Бу йил 35 центнерга етказмоқчимиз. Лекин ҳали хўжалигимизда чорвачиликнинг ривожи кўнглимизни тўлдирмаяпти. Уни рентабелли қила олганимиз йўқ. Суғориладиган ерларга экилаётган озуқа экинларидан кам ҳосил олаяпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари таъкидлаганидек, эндиликда бой табиий ресурслар ва меҳнат ресурсларидан тўла қувват билан фойдаланишимиз лозим. Колхозимизда бу борада бир неча тажрибаларни бошладик. Меҳнатни ташкил этишнинг оила ва бригада пудрати усуллари кенг қўлланилмоқда. Айниқса, озуқачилик бригадаларида ишни тўлиқ пудратга ўтказяпмиз. Шу ҳисобга ҳосилдорлик 1,5—2 баравар ортмоқда.

Ҳозир бизнинг ишимизга бўлар-бўлмасга аралашишларга чек қўйилди. Бир сўз билан айтганда, қайси экинни қачон экиб, қачон ишлов беришимизга ҳеч ким кўрсатма бераётгани йўқ. Шундай бўлгач, бу ишончни оқлаш керак.

Бу ҳақда область партия комитети пленумида гапирилган эди

ҚЎЛИНГНИ БЕР, ЎСМИР ЎРТОҚ!

«Қизиқ, тарбияси бузуқ болалар қаердан пайдо бўларкин? Ахир ота-она, оила, маҳалла-куй, мактаб, педагогика коллективи бўлса...». А. Эргашев ўзи ўйлаб юрадиган бу саволларга Бўстонлиқ районидаги 22-мактабга ҳарбий таълим ўқитувчиси бўлиб ишга келгандан сўнг аниқ жавоб топди. Демак, айбнинг боши оилада ва мактабда экан.

Энди у ўқитувчи сифатида аниқ билади: оилавий муҳит носозроқ бўлган хонадондаги бола ота-онанинг назоратидан четда қолгач, ўқиши айнийди, ўзлаштириши сусаяди, дарсларга кечика бошлайди ёки бутунлай келмай қоладиган одат чиқаради. Уларни чуқур ўрганиш, тўғри йўлга қайтариш учун эса ҳар бири билан алоҳида шуғулланмаса бўлмайди.

Кейинги пайтларда М. Дониёрова дарсларга келмай қоладиган одат чиқарди. Баҳонаси эса тайёр туради: гоҳ онаси касал бўлиб қолади, гоҳ уйда ҳеч ким қолмай укаларига қарашга тўғри келади. Бу ҳол Абдулла Назаровични сергаклантирди. Дониёровлар оиласида бўлганидан сўнг эса шунчаки хавотир жиддий ташвишга айланди. Сабаби — ота-онанинг қизлари тарбияси билан шуғулланишга вақтлари етарли бўлмаганлиги учун ўзига инсоф берсин, дегандек ишониб эркин қўйиб қўйишди.

Ҳарбий таълим ўқитувчиси бу ишни шундай қолдиролмас эди, албатта. Балоғатга етмаганлар билан ишлаш инспекциясига борди. Бу ердагилар Малоҳатни аллақачон танишар, у ҳақда ҳатто анчагина материаллар ҳам тўпланган экан. Айтишларича, қаровсиз қолган қиз мактабга кетдим, деб уйдан чиқар экан-да, маҳаллада санғиб юриб, қўни-қўшниларнинг майда-чуйда буюмларини ўғирлар экан.

Болага эрта ишониш, катта бўлиб қолди-ку, энди номаъқул иш қилмайди, деб хотиржамликка берилишнинг оқибати бу. А. Эргашев буни тўғри тушунди ва шу кундан бошлаб Малоҳатни ўз назорати остига олди. У билан кўпроқ бирга бўлишга ҳаракат қилди. Кези келганда бирга киногa борди, шанбаликларда, турли спорт мусобақаларида ҳам бирга бўлди. Малоҳат ҳамманинг кўз ўнгида ўзгара бошлади. Ёлғон гапириш одати қолди, дарсларга канда қилмай келадиган бўлди.

Меҳнати зое кетмаганлигини кўрган ўқитувчининг кўнгли кўтарилди, балоғатга етмаганлар билан ишлаш инспекцияси билан ҳамкорлик қилиш истаги туғилди. Бу таклифни инспекция ходимлари ҳам мамнуният билан қабул қилишди. Шундан сўнг ҳарбий таълим ўқитувчисининг иши янада кўпайди. Инспекциянинг штатсиз ходими сифатида у Ғазалкентдаги ҳамма мактабларда бўлиб, ўқувчилар билан суҳбатлар ўтказади. Қизиғи шундаки, у ўсмирлар даврасига тайёр доклад тезисларини кўтариб бормайди, узундан-узоқ, зерикарли лекциялар ўқимайди, меъдага тегиб кетган насиҳатлар билан уларни бездирмайди. Ўқувчиларнинг кайфиятлари, истакларига қараб керакли мавзуда ўртоқларча самимий суҳбатлашади.

Аммо штатсиз инспектор инспекцияда рўйхатда турадиган тарбияси оғир болалар билан шуғулланишни кўпроқ ёқтирарди. Чунки тарбияси бузилаётган ёшлар билан дўстлашиб, сирлашиб, сўнг уларни тўғри йўлга, соғлом ҳаётга қайтариш жуда керакли, хайрли иш. У ака-ука Фарҳод ва Ойбек Акромовларга шундай йўл билан ўз таъсирини ўтказди.

Совхоз боғидан мева ўғирлашни одат қилган бу ака-укалар милиция бўлимининг эътиборига тушгач, штатсиз инспектор бу иш билан шуғулланишини ўз зиммасига олди. У ёшлар билан дўстлашиш йўлини топди, тез-тез учрашиб, суҳбатлашиб турди.

Гап нимада эканлигини обдон аниқлаган ўқитувчи Фарҳод билан Ойбекни шаҳардаги ўсмирлар клубларидан бирига жойлаштирди. Бу ердаги қизиқарли машғулотлар ака-укаларга ёқиб қолди. Энди кўча-кўйда, далаларда санғиб юриш учун вақтлари қолмади.

А. Эргашевнинг ҳарбий таълим ўқитувчиси бўлиб мактабга келгандан кейин қилган бундай хайрли ишлари кўп.

Ш. АҲМЕДОВ,
милиция майори.

ЛУҚМА

ЭСКИ ҚОЛИПДАН ЧИҚИНГ

Акмал Икромов районидаги Ойдин Собирова номли 106-ўрта мактабда Ўзбекистон «Билим» жамияти билан республика илмий атеизм уйи биргаликда ўтказган илмий-амалий конференция КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорлари асосида ёшларни интернационализм ва атеистик руҳда тарбиялаш масалаларига бағишланди.

Мактаб залига райондаги кўпгина маҳаллаларнинг вакиллари, ўқитувчи ва ўқувчилар йиғилди. Илмий-амалий конференцияда В. И, Ленин номли Тошкент Давлат университети кафедра мудири, философия фанлари доктори, профессор А. Э. Абдусамедов, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти доценти, фалсафа фанлари кандидати З. Ғ. Ғофуров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти директорининг ўринбосари, тарих фанлари доктори Қ. Ф. Фозилхўжаев, 106-ўрта мактаб ўқитувчиси Р. Ерматова ёшларни совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми ва атеистик руҳда тарбиялаш, илмий дунёқарашни шакллантириш формалари ҳақида гапирдилар.

Конференцияда фойдали гаплар кўп бўлди. Лекин район партия комитети, халқ маорифи бўлими, «Билим» жамияти вакилларининг активлиги сезилмади.. Учрашувда муҳим мавзу кўтарилганига қарамасдан, улар билдирилган фикрларга ўз муносабатини билдирмадилар. Ахир, наҳотки райкомдан ва район халқ маорифи бўлимидан келган масъул ўртоқларда КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорлари асосида ёшларни интернационал ва атеистик руҳда тарбиялаш бўйича айтадиган гаплари бўлмаса?!

Баъзи олимларимиз бизни кечирсинлар-у, уларнинг умумий гаплардан иборат маърузалари йиғилганларни зериктириб қўйди. Баландпарвоз гаплардан ҳаётий гапларга ўтиш пайти келмадимикан? Маърузалар таъсирсиз бўлганлиги учун ҳатто саволлар ҳам тушмади. Баъзилар ҳатто баландпарвоз гапларга жавобан «пастроқ тушинг», деб докладчиларга танбеҳ беришди

Давр янгича, талаб янгича. Энди кўпчилик олдида айтиладиган гаплар ҳам янгича бўлмоғи керак. Эски қолипни тарк этиш зарур. У одамларнинг жонига тегиб кетган.

Э. ҲАЙДАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЁШЛАРНИНГ ЭЪТИҚОДИ МУСТАҲКАММИ?

Область комсомол комитетининг пленумидан

Область комсомол комитетининг навбатдаги пленумига тайёргарлик анча барвақт бошланди. Пленум кун тартиби олдиндан область газеталарида эълон қилинди, комсомол-ёшларнинг фикр-мулоҳазалари босиб чиқарилди. Шаҳар ва районларда комсомол аъзолари билан ўндан ортиқ учрашув бўлди.

Пленумда одатдагидек узундан-узоқ доклад бўлмади. «Ёшлар сиёсий маданиятини шакллантиришнинг аҳволи ва асосий йўналишлари тўғрисида»ги доклад тексти китобча шаклида олдиндан пленум қатнашчиларига тарқатилган эди.

Область комсомол комитетининг биринчи секретари Ғ. Х. Усмонхўжаев пленумни очар экан, доклад муҳокамаси 3 та секцияда бўлишини маълум қилди. Секцияларда «Ёшларда марксча-ленинча назарияни ўрганишга бўлган қизиқишни қандай шакллантириш керак?», «Ёшларнинг ҳаёти маънавий бой, социализм ва пролетар интернационализми идеаллари билан чамбарчас боғланиши учун нималар қилмоқ керак?», «Туб иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда ёшлар ташаббускорлигини қандай оширмоқ керак?» деган саволлар ташланди. Секция йиғилишларида билдирилган таклифлар асосида пленум қарори қабул қилинди.

Область комсомол комитети расмиятчиликдан қочиб пленум қатнашчиларининг иложи борича кўпроқ фикр-мулоҳазаларини билиш учун шундай формани танлаган эди. Секция йиғилишларида кўпгина диққатга сазовор фикрлар айтилди. Хусусан, муайян шаҳар ва районда истиқомат қилувчи турли миллатлар тарихи, маданиятини ўрганиш ва пропаганда қилиш бўйича интернационал клублар ташкил этиш, мамлакатимиз тараққиётининг турли босқичлари билан боғлиқ масалаларни чуқурроқ ўрганиш мақсадида ёшларнинг тарихчи олимлар билан учрашувларини уюштириш, область комсомол комитети ҳузурида пропагандистлар учун доимий ишлайдиган консультация пунктини очиш, комсомол сиёсий ўқувидаги энг яхши тажрибаларни оммалаштириш ва кенг ёйиш учун махсус группа ташкил этиш зарурлиги уқтирилди.

Доклад текстида ёшларнинг сиёсий маданиятини шакллантириш соҳасида қилинаётган ишлар кўрсатиб ўтилган. Жумладан, кейинги уч йилда областда комсомол маорифи системасидаги мактаб ва семинарлар сони 1,4 баравар камайди. Олмалиқлик В. Лапкова, Ғалаба районидан С. Ан, Тошкент районидан Х. Асанова, пойтахтдаги Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг микробиология институтидан Л. Баранова ва бошқа пропагандистлар машғулотларни баҳс, амалий ўйинлар, конкрет топшириқларни бажариш усулида ўтказиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Шу билан бир қаторда Ангрен шаҳар, Оҳангарон,, Бўстонлиқ, Ўрта Чирчиқ район-лари комсомол ташкилотларида ёшларнинг сиёсий ўқувида ҳали ҳам расмиятчилик ҳукм сурмоқда.

Биринчи секция йиғилишида сиёсий ўқув таъсирчанлигини ошириш хусусида баҳслар юритган Чирчиқ шаҳар комсомол комитетининг иккинчи секретари Л. Шагова сиёсий клублар ташкил қилиш, пропагандистлар учун мунтазам семинарлар ўтказиш, уларни рағбатлантиришни ўйлаб кўриш кераклигини айтди.

— Менинг фикримча, пропагандистлар ёшлар билан яккама-якка иш олиб боришлари лозим,—деди Тошкент бирлашган авиаотряди учувчиси Р. Ёқубов. — Масалан, худди биздагидек ҳар бир пропагандистга ўнтадан йигит-қизни бириктириб қўйиш мумкин.

— Шунча пропагандистни қаердан топиш мумкин? — луқма ташлашди залдан.

Собир Раҳимов район комсомол комитетининг иккинчи секретари Н. Прянникова комсомол сиёсий ўқувини олиб боришга ўрта ва олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар ўқитувчиларини жалб этишни таклиф қилди. Ҳамза район комсомол комитетининг иккинчи секретари Н. Коралевский пропагандистлар учун методик тавсиялар ишлаб чиқиш зарур, деган фикрни билдирди.

Пленумда туб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш ҳақида ҳам гап борди. Бу соҳада ҳали комсомол комитетлари фаолиятида жиддий камчиликлар мавжудлиги кўрсатиб ўтилди. Масалан, ўтказилган текширувларда «Узбекхиммаш», Чирчиқ трансформатор заводларининг ёш ишчилари рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳларнинг бир соат бекор туриб қолиши қанча иқтисодий зарар келтириши мумкинлигини билмасликлари маълум бўлди. Корхоналарда комсомол-ёшлар коллективлари тузишга расмиятчилик билан муносабатда бўлинмоқда. Кейинги пайтларда уларнинг сони камайиб кетяпти. Ёш ишчилар ўртасида иқтисодий ўқув яхши йўлга қўйилмаяпти.

Муҳокама пайтида асосий мавзудан четга чиқиш ҳоллари ҳам бўлди. Баъзи кишилар киритган таклифлар ҳатто ноўриндек туюлди. Комсомол сиёсий маорифида машғулотларни юқори савияда ўтказиш учун пропагандистлар кооперативини ташкил этиш керак, деган таклиф кишини ҳайратга солади.

Доклад текстида иқтисодий таълим мактаб партасидан бошланиши кераклиги тўғри уқтирилди. Шундан сўнг область комсомол комитети ҳозирнинг ўзида мавжуд программа доирасида бошланғич синф ўқувчилари учун математикадан янги дарслик тайёрлаш учун ташаббускор группа тузиш таклифи билан чиқишга тайёрлиги айтилади!

Энг муҳими доклад текстидан ҳам, қабул қилинган қарорлардан ҳам ёшларнинг сиёсий маданиятини шакллантириш учун қандай аниқ тадбирларни амалга ошириш лозимлигини уқиб олиш қийин. Қарор лойиҳаси уч бўлим, 13 моддадан иборат. Унга анчагина ўзгартишлар киритилганлигига қарамай вазифаларни ким, қайси муддатларда бажариши ноаниқ бўлиб қолган. Уларда аввалгидек «кучайтирилсин», «такомиллаштирилсин», «алоҳида диққат-эътибор қаратилсин» деган мавҳум жумлалар кўп.

Пленумга тайёргарлик кўришда камчиликларга йўл қўйилганлиги ҳам маълум бўлиб қолди. Масалан, учинчи секцияга тўпланган 50 га яқин комсомол-ёшлар аввалига анча вақт нима ҳақда баҳс юритишни билмасдан ўтиришди. Кейин рўйхатга қараб айтилганлар саволга тутилди. Барибир ўртага қўйилган масала ҳаммани қизиқтира олмаганлиги учун секция йиғилишини белгиланганидан барвақтроқ якунлашга тўғри келди.

Доклад тексти ВЛКСМ XX съездида айтилган «Баландпарвоз сўзлар камроқ, мазмунан жарангдор, амалий ишлар кўп бўлсин» деган сўзлар билан тугалланган. Область комсомол комитетининг янгича формада ўтган пленуми ҳам фақат шаклан эмас, мазмунан ҳам ана шу талабга мос тушганда яхши бўларди. Ҳозирча эса изланишларни янада чуқурлаштириш, ёшлар фикрини тўлароқ ўрганиш, уларнинг ўз ташкилотлари ишига дахлдорлигини кучайтириш зарур. Область комсомол ташкилоти янги талаблар асосида комсомол-ёшлар ўртасидаги ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларни янада такомиллаштиради, деган умиддамиз.

Пленум ишида область партия комитетининг секретари Э. И. Фозилов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. С. Қодиров иштирок этдилар.

БЕРДАҚ ТАВАЛЛУДИНИНГ 160 ЙИЛЛИГИГА

ҚОРАҚАЛПОҚ халқининг улуғ шоири Бердимурод Қарғабой ўғли — Бердақ 1827 йилда Орол денгизи бўйларида жойлашган овуллардан бирида дунёга келди. У болалигидаёқ ота-онадан етим қолиб, бир бурда нон топиш илинжида бошини ҳар кўчага уришга мажбур бўлди. Қўлига дўмбирасини олиб, кўрган-билганларини шеърга солиб тўйлар-анжуманларда айтиб юрарди. Шоир асарлари бутун эл орасида тез ёйилиб кетарди.

Бердақ жуда кўп шеърлар шунингдек, «Ойдўсбий», «Омонгелди», «Эрназарбий», «Равшан», «Шажара», «Аҳмоқ подшо» сингари достонлар ёзиб қолдирган. Бугунги кунда шоир асарлари ўзбек, рус ва бошқа қардош халқлар тилларида жарангламоқда.

Бердақ номидаги Қорақалпоғистон АССР Давлат мукофотининг лауреати, шоир Муҳаммад Али улуғ сўз санъаткорининг янги топилган бир туркум шеърларини ўзбек тилига таржима қилди. Қуйида шоирнинг «Фалакнинг гардиши» номли шеърини ўқийсиз.

ФАЛАКНИНГ ГАРДИШИ

(ҚИСҚАРТИРИБ ОЛИНДИ)

Бизнинг замоннинг бийларин
Урди фалакнинг гардиши.
Олиб эсу ҳуш, мийларин[1]
Сўрди фалакнинг гардиши.
Чап айланиб чархи фалак,
Чин инсонлар бўлди ҳалак.
Етимларнинг ҳақин емак —
Эрди фалакнинг гардиши.
Қозилардан инсоф кетди,
Ҳақиқатта хилоф етди.
«Не инсонлар хароб ўтди!..» —
Дерди фалакнинг гардиши.
Булоқлар қуриб чўл бўлди,
Кўз ёшлар дарё-кўл бўлди,
Банда ҳоли мушкул бўлди,
Кўрди фалакнинг гардиши.

x x x

Ерда кўкармади қиёқ,
Сув йўқ, нурсиз, юрт зимзиё,
Тилимизни тия-тия,
Қисди фалакнинг гардиши.

«Жонинг бор-да, оғзингни юм,
Қулоғингга солиб ол мум,
Йўқса, тўлғай оғзингга қум!» —
Эзди фалакнинг гардиши...

Аён бўлди минг аломат,
Диллларга солди маломат,
Шунда ҳам юрдик саломат,
Билсанг, фалакнинг гардиши!

Гул очилиб яшнаган йўқ,
Қозоним бир қайнаган йўқ,
Булбул эркин сайраган йўқ, —
Жанг-манг, фалакнинг гардиши!

Бўлган билан ҳунар, билим,
Тиқилиб оғзима тилим,
Ичимга сиғмади илм,
Озор—фалакнинг гардиши.

Билимим тирнаб ичимни,
Сўйласам қоқди тишимни,
Қўймади ғамхўр кишимни,
Бадкор фалакнинг гардиши.

Айланди олтиним мисга,
Товушим чиқмади тишга,
Узун тилим бўлди қисқа,
Машъум — фалакнинг гардиши.

Борлиқ ерлар ваҳим бўлди,
Жабрлар бераҳм бўлди,
Еганимиз заққум бўлди,
Заққум, фалакнинг гардиши...

* * *

Сиртмоқ солди бошларга дор,
Сочин ёйиб суюкли ёр,
Юзин тирнаб йиғлади зор,
Хунхор фалакнинг гардиши!

Ўтин ўрдим, бошоқ тердим,
Ихтиёрим бойга бердим,
Тенглик кўрмай, хорлик кўрдим,
Зор-зор фалакнинг гардиши.

Невлай, тишим кирин сўрдим,
Тизза букмай, тикка турдим...
Кеча-кундуз балиқ кўрдим...
Оҳ-оҳ, фалакнинг гардиши!

Сўзларимга солсанг қулоқ
Тилим ростин деди ҳар чоқ.
Бўлган гапни ёзди Бердақ,
Шундоқ фалакнинг гардиши!..

Қорақалпоқ тилидан
Муҳаммад АЛИ таржимаси.

1. Миялари маъносида

СПОРТ

● ФУТБОЛ

● КУНИ КЕЧА футбол бўйича мамлакат кубогининг чорак финал ўйинлари бўлиб ўтди. Москванинг «Торпедо» коллективи пойтахт спартакчилари билан учрашиб 1:0 ҳисобида ғолиб чиқдилар. Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Металлист» (Харьков) — «Ротор» (Волгоград) 1:0, «Днепр» — «Динамо» (Тбилиси) 2:1, «Жальгирис» — «Нефтчи» 2:1.

Шундай қилиб ярим финалда «Торпедо» — «Днепр» ҳамда «Металлист» — «Жальгирис» командалари ўзаро баҳс юритишади. Ўйинлар 18 майда бўлиб ўтади.

● МАМЛАКАТ чемпионатидаги Арарат ҳамда Москва динамочилари учрашуви 0:1 ҳисобида тугади. Ягона тўпни А. Бородюк киритди.

● ИККИНЧИ лига еттинчи зона командалари ўртасида чемпионатнинг иккинчи тур матчлари бўлиб ўтди: «Навбаҳор» — «Колхозчи» — 2:1, «Сурхон» — «Трактор» — 0:1, «Вахш» — «Металлург» — 3:2, «Хонқа» — «Динамо» — 1:4, «Целинник» — «Зарафшон»— 0:0, «Янгиер» — «Нефтяник» — 0:1, «Автомобилист» — «Соҳибкор» — 2:1, «Хўжанд» — «Ёшлик» — 0:4.

Чемпионатда тўрт имкониятдан тўрт очко тўплаган Қўрғонтепанинг «Вахш» командаси пешқадамлик қилмоқда.

БОКС

● ДУШАНБАДА бокс бўйича СССР биринчилигининг зонал мусобақалари ўтказилди. Унда республикамизнинг 30 боксчиси иштирок этди. 11 вазн тоифасининг 10 тасида ўзбекистонликлар ғолиб чиқишди. Улар орасида тошкентлик А. Григорьян, Р. Ягудин, Тошкент областидан З. Оролбоев, Ф. Усмонов, И. Раҳимжоновлар ҳам бор. Ғолиблар 20 июнда Челябинск шаҳрида бўлиб ўтадиган финал мусобақаларида иштирок этадилар.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

БАРОМЕТРЛАР МУЗЕЙИ

✦ Утрехта (Голландия)га яқин Маартенсдик посёлкасида барометрларнинг ажойиб музейи бор. Унинг эгаси маҳаллий ерлик Берт Бол. Экспонатларни тўплаш XVIII асрнинг бошларидаёқ, унинг ўтмиш авлодлари томонидан бошланган бўлиб, Боллар онласи турли размер, кўринишда бўлган 180 барометрларни тўплашган. Энг йириги, узунлиги 12 метрлик сув барометри музей эгасининг фахри ҳисобланади.

ҚАНЧА ТАНОВУЛ ҚИЛИШ МУМКИН

ҒАРБИЙ Германиянинг медицина ва болалар психологияси бўйича мутахассислари ликопчага солинган ҳамма таомнинг ҳаммасини, албатта, тановул қилиш керак деган қадимги тушунчани шубҳа остига олдилар.

Улар ўн икки ёшгача бўлган болаларни дастурхон ёзилганда зўрлаб овқатлантириш керак эмас, деб таъкидламоқдалар. Уларнинг бир куни ниҳоятда иштаҳалари зўр бўлса, иккинчи куни умуман бўлмаслиги мумкин. Боланинг организми қачон, нима ва у қанча кераклигини билиш хусусиятига эга. Болаларни у ёки бу таомни охиригача емасанг овқат охирида бериладиган мева, ширинликдан маҳрум бўласан, деб қўрқитиш ҳам керак эмас. Акс ҳолда умр бўйи ширинликка ўч бўлиб қолиши мумкин.

ҚОҒОЗДАН ҲАМ ЮПҚА

✦ Япониядаги «Мацушита денки» электротехника кампаниясининг мутахассислари қоғоздан ҳам юпқа бўлган аккумулятор ясашди. Бунга улар қаттиқ электролит ишлаб чиқаришнинг янги, арзон технологияси туфайлигина эришдилар.

Қаттиқ электролитнинг оддий батарея ва аккумуляторлардан афзаллиги шундаки, унда аввало инсон учун зарарли бўлган четга оқиб чиқадиган суюқликлар йўқ ва ишлатиладиган жойда ҳеч қандай бузилишларга олиб келмайди.

БУЛАР СИЗДАН МИННАТДОР

БАХТИМИЗГА СОҒ БЎЛИШСИН

Бир неча йилдирки, пенсиядаман. Бўш вақтларимда ўғил-қизларимни ёнимга олиб ўзим истиқомат қилаётган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида боғ ишларига қарашиб тураман. Ҳаётда аччиқ-чучукни кўп кўрдим. Улуғ Ватан уруши йилларида ярадор бўлган рус йигитини опичлаб олган ўзбек, сувдонидаги сўнгги томчиларни лаблари қуруқшаган тожик йигитига илинган украин ўғлонларини ўз кўзим билан кўрганман. Буни ёзишимдан мақсад дунёда дўстликдан улуғроқ, қудратлироқ куч йўқ экан. Шу туйғу туфайли биз ғалабага эришдик. Яқинда худди ана шундай дўстлик туфайли бошимдан яна бир ғамташвиш ариди. Умр йўлдошим Умри Орипова оғир бетоб бўлиб қолди. Шунда унинг ёнгинасида Тошкент шаҳридаги 3-клиника (собиқ 17-касалхона)-нинг Мирҳалил Аҳмедов, Исҳоқ Иброҳимов, Латиф Нажмиддинов, Владислав Ким, Олег Цой, Фаромус Муслимов, Абдуқаҳҳор Абдураҳмонов сингари жонкуяр шифокорлари парвона бўлишди. Ўт пуфагини муваффақиятли операция қилиб уни ҳаётга қайтаришди. Энди ташвишдан фориғ бўлдик, деб оила аъзоларимиз билан севиниб турганимизда қувончимиз узоққа бормади. Умр йўлдошим кўричак бўлиб қолди. Кетма-кет иккинчи операцияни бошидан кечириш осон эмаслигини ҳаммамиз билардик, лекин худди шу нажоткорларнинг малакаси, жонкуярлиги туфайли бу дарддан ҳам қутулиб олди.

Мен бир деҳқон, Улуғ Ватан уруши ветерани сифатида меҳрибонлиги, астойдил даволашгани учун ана шу шифокорларга чин дилдан раҳмат дейман. Улар эл бахтига доимо соғ бўлишсин.

Ўрмон ОРИПОВ,
Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

✦ ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯДА

ўтган йилнинг биринчи ярмида гиёҳвандликдан 158 киши ҳаётдан кўз юмди. Ҳозирги кунда мамлакатда наркотик модда истеъмол қилувчилар 60 минг кишини ташкил этади. Суратда: полиция гиёҳванд жиноятчини текшириб кўрмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЯНГИ ПРОТОКОЛ ЛОЙИҲАСИНИ КИРИТДИ

ЖЕНЕВА, 13 апрель. (ТАСС). Бу ерда ядро синовларини чеклаш ва тўхтатиш юзасидан кенг миқёсдаги Совет — Америка муносабатлари ўтаётган бугунги кунда ялпи мажлис чақирилиб, унда СССР делегацияси тинч мақсадларда ер ости ядро портлатишлари тўғрисида 1976 йилда имзоланган шартномага қўшимча протокол лойиҳасини тақдим этди. Совет лойиҳаси бу музокараларда ўзаро мақбул бўлган ечимларни топиш учун яхши асос бўлади, 1976 йилдаги шартномага татбиқан контрол масалалари юзасидан олиб борилаётган ишларни тезлаштириш учун реал имконият яратиб беради, бу шартномани ратификация қилиш учун бевосита йўл очади.

СССР делегациясининг 1976 йилдаги шартномага қўшимча протокол лойиҳасини киритиши ядро қуроли ер ости синовларини чеклаш тўғрисида бундан аввал 1974 йилда имзоланган шартномага қўшимча протокол лойиҳаси сингари Совет — Америка музокаралари биринчи босқичини тезроқ туғаллашга ҳамда ядро синовлари батамом тўхтатилгунга қадар уларнинг қуввати ва миқдорини бундан буён ҳам анча чеклаш масаласини кўриб чиқишга ўтишга кўмаклашадиган муҳим қадам бўлди.

ФАЛОКАТГА УЧРАДИ

● ЛОНДОН. Жанубий Африка республикасининг қонунда кўзда тутилган шартларга асосан Блумфонтейн-Йоханнесбург маршрути бўйича учаётган «Юнайтед эйрлайнс» авиакомпаниясининг «ДС-3» пассажир самолёти ҳалокатга учради. ЖАР транспорт министрлигининг хабар беришича, самолёт Йоханнесбург шаҳридан 250 километр нарида, Ханнеман темир йўл станцияси яқинида ерга қулаб тушган. Самолётдаги 23 пассажирнинг ҳаммаси ҳалок бўлган. (ТАСС).

СЎНГГИ СОАТДА

● НИКОСИЯ. Қувайт авиакомпаниясининг бир ҳафтадан кўпроқ вақт илгари ҳаво қароқчилари томонидан олиб қочилган «Боинг-747» пассажир самолёти Кипрнинг Ларнака халқаро аэропортидан жўнаб кетди. Кипр маъмурлари ҳаво қароқчилари гаровга ушлаб қолинганлардан 12 кишини озод этиш ҳақида қарор қилганлиги муносабати билан самолётни ёнилғи билан таъминлаб, унинг учиб кетишига рухсат бердилар. Озод қилинган 12 киши Ларнака шаҳри госпиталига олиб келинди. Самолёт ўғриларининг аэропорт диспетчерлигига маълум қилишича, улар Жазоир пойтахти аэропортига борадилар. Самолётга 105 тонна ёнилғи кетади. Самолёт ичида аввалгидек 40 нафарга яқин кишини гаровга ушлаб турибдилар.

● ОКСФОРД. «Яқин келажакда биз учувчи бошқарадиган Совет — Америка экипажининг Марсга учишига гувоҳ бўламиз», — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда жаҳонга машҳур Америка олими ва жамоат арбоби Карл Саган. Совет космонавтлари билан Америка астронавтлари катта муваффақиятларга эришдилар ва мазкур лойиҳа XXI аср бошларида бутунлай амалга оширилиши мумкин, деди у.

● МАНИЛА. Расмий визит билан Филиппинга келган Австралия ташқи ишлар ва ташқи савдо министри Уильям Жорж Хэйден Американинг бир қанча расмий шахслари Осиё — Тинч океан регионида Совет Иттифоқининг ҳарбий иштироки кучайди, деб айтган гапларини рад этди. Австралия ҳукуматининг, деди у журналистларга президент Корасон Акино билан учрашувдан сўнг, аксинча Совет Иттифоқи, кейинги йилларда регионидаги ўз кемалари сонини қисқартирганлигига ишончи комил. Биз СССР томонидан ҳеч қандай хавф-хатарни сезаётганимиз йўқ, деб таъкидлади министр. Тинч океанининг жануби-ғарбий қисмида совет кемалари фақат балиқ овлаш билан шуғулланмоқда.

(ТАСС, 13 апрель).

Лоурел ГРЕЙ: «Юрак ва қалб ошкоралиги ҳам бор»

Тошкент ва Сиэтл шаҳарлари биродарлашган шаҳарлардир. Улар ўртасидаги дўстлик муносабатлари бундан бир неча йил муқаддам ўрнатилган. Айни пайтда икки шаҳар ўртасидаги дўстлик ришталари янада мустаҳкамланиб бормоқда. Америка Қўшма штатларида ташкил этилган ўзбек рақси жамияти фикримизнинг далили бўла олади. Жамиятнинг ташкил топишининг ўзига хос тарихи бор: 1979 йилда Сиэтлга борган расмий делегация составида Ўзбекистон ССР халқ артисти Қизлархон Дўстмуҳамедова ҳам бор эди. У ижро этган рақслар томошабинларда катта қизиқиш уйғотган эди. Улар орасида Лоурел Грей ҳам бор эди. Қизлархоннинг нозик ва нафис рақслари, саҳнадаги чаққон ҳаракатлари Грейни ўзига мафтун этди.

— Қизлархоннинг рақслари ўзининг жозибадорлиги билан менда ёрқин таассурот қолдирди. Ана шу дамларда мен ўзбек рақслари билан ҳиндулар рақси ўртасида қандайдир яқинлик борлигини ҳис этдим. Узоқ ўтмишда ҳиндуларнинг турар жойи Сибирь бўлган. Турклар ҳам ана шу ўлкалардан чиққан деб ҳисобланади. 1973 йилда Ҳабиба Охунова ижросидаги ўзбек халқ қўшиқлари ҳам менда ўзининг мусиқавийлиги билан катта таассурот қолдирган эди. Ана шу қўшиқлардаги сўзларни тушунмасам-да, ўзбек халқининг характерини сал бўлса ҳам тасаввур этганман.

Шундан сўнг Лоурел Грейда ўзбек халқининг урф-одатлари, анъаналари, маданияти ҳамда турмуш тарзи билан яқиндан танишиш истаги пайдо бўлди. Шу даврда унда ўзбек рақси жамиятини тузиш ғояси туғилди. Бу Лоурел Грейнинг назарида ўзбек халқининг тарихини яқиндан билиш учун катта ёрдам бериши лозим эди.

1975 йилда Лоурел Грей томонидан Америка Қўшма Штатларида ўзбек рақслари жамияти ташкил этилди. Аммо бунга у осонликча эришмади. Дастлаб жамиятга бир неча кишигина аъзо бўлди. Улар ташкил этган «Тановор» ансамблида бор-йўғи 6 тагина ижрочи иш олиб борди. Ўзбекистон ҳақидаги билимларнинг саёзлиги жамият аъзоларидан ана шу ҳақда керакли информация тўплаш билан шуғулланишни талаб этди. Ўзбек диёри ҳақида қанчалик кўп билишгани сари унинг урф-одати, ҳаёти ва кишилари ҳақида ўз ватандошларига сўзлаб бериш истаги пайдо бўлар эди. Шу сабабли ҳам жамият аъзолари «Чашма» журналини чиқаришга қарор қилишди. Тиражи 120 нусхадан иборат журнал йилига бор-йўғи тўрт мартаба нашр этилса ҳам кишиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Журнал Америка Қўшма Штатларининг 16 штатидаги жамият бўлимларига, турли характерга эга бўлан фольклор ансамблларига юборилиб турилади. Жамият тарафдорлари ўзбек рақслари жамияти мақсади ҳамда вазифаларини доимий равишда реклама қилиб боришади. Ҳозирги кунда жамиятнинг Америка Қўшма Штатларидан ташқари Канада, ГФР, Финляндия ва бошқа мамлакатларда юздан зиёд аъзолари бор.

«Тановор» ансамбли халқ санъати фестиваллари, ярмаркалари, турли хил кўргазмаларда иштирок этиб, Ўзбекистон ҳақида қисқача бўлса ҳам тушунчага эга бўлиш имконини беради. Ансамблнинг республикамизга келиш нияти ҳам йўқ эмас. Улар бу ерда бўлиб кўҳна диёримизнинг ўтмиши ва ҳозирги куни билан яқиндан танишиш ниятидалар. Бу ҳақда Лоурел Грей Тошкентда бўлганида сўзлаган эди.

— Бизнинг Ўзбекистонга ташрифимиз, — дейди Лоурел Грей, — халқларимиз ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш учун хизмат қилади. Бу ерга келиб биз ошкоралик фақатгина сиёсий характерга эга бўлибгина қолмай, юрак ҳамда қалб ошкоралиги ҳам мавжудлигига тўла ишонч ҳосил қилдик. Сиз биз билан ўзингизнинг ажойиб маданиятингиз, урф-одатингиз, анъаналарингиз билан ўртоқлашдингиз. Энди навбат сизга, Сиэтлга марҳамат.

М. ҲУСАНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА

Фарҳод МУСАЖОНОВ асари.

«Нажот истаб»

(икки пардали драма)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Марат АЗИМОВ.
Рассом — Убайдулла САЙДАЛИЕВ.
Костюмлар бўйича рассом — Кристина САМОНЧИК
Музика танловчи — Нурилла ЗОКИРОВ.

Спектаклда Ўзбекистон ССР халқ артистлари И. БОЛТАЕВА, Я. АБДУЛЛАЕВА, Э. МАЛИКБОЕВА, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Т. ТОЖИЕВ, Ш. АЗИЗОВА, артистлардан: С. ЗИЁМУҲАМЕДОВ, Ж. ЗОКИРОВ, Ф. МАЪСУДОВ, С. МУХТОРОВ, Г. ЗОКИРОВА, С. ЮНУСОВА, М. ИСМОИЛОВ, М. ШОЖАЛИЛОВА, М. БОБОТУЛЛАЕВА, Р. ЖЎРАЕВ, З. ИСМОИЛОВА, Л. КОСИМОВА, Г. ИБРОҲИМБЕКОВА, А. МАҲМУДОВ ва бошқалар қатнашадилар.

ТОМОША ЗАЛИ РАДИОЛАШТИРИЛГАН. ТЕКСТ РУС ТИЛИГА ТАРЖИМА ҚИЛИНАДИ

Спектакль соат 19.30 да бошланади. Касса соат 10.00 дан очиқ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Телефонлар: 44-17-51, 44-24-47.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Анатолий КОРНИЛОВ раҳбарлигидаги

«ҲИНД ВА АФРИКА ФИЛЛАРИ»

катта аттракционининг

ЯНГИ ПРОГРАММАСИ

Томошалар соат 19.30 да; шанба кунлари— 16, 19.00 да; якшанба кунлари — 12, 15, 18.00 да бошланади.

Коллектив бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-28-04, 44-35-84.

Тошкент область кинофильмлар прокати идораси

АПРЕЛЬ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА
ЎЗБЕК ТИЛИГА ДУБЛЯЖ ҚИЛИНГАН ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«ОҲИСТА ТЕРГОВ»

Сценарий муаллифи — Александр МИНДАДЗЕ.
Режиссёр — Александр ПАШОВКИН.
Ролларда: Алексей БУЛДАКОВ, Владимир КУЗНЕЦОВ, Михаил ДАНИЛОВ, Игорь ДОБРЯКОВ, Николай ЛАВРОВ, Светлана СМИРНОВА ва бошқалар.

Фильмда Зареченск бензин базасидан 90 тонна бензин ўғирланганн ҳақида ҳикоя қилинади. Терговчи Рябинин ўз фаолиятида биринчи марта олиб бораётган бу жиноий иш унинг анча тажрибали ҳамкасабалари назарида оворагарчилиги кўп ва истиқболи кам иш ҳисобланарди. Рябининдан олдинги терговчи эса, бу жиноий ишни олиб боришдан четлаштирилганди. Чунки у ўзи жиноятга шерик деб қамоққа олган биргина бензин базаси оператори Топтуновга қарши судда унинг айбларини кўрсатувчи тўғридан-тўғри аниқ далиллар келтиролмай уялиб қолганди. Ёнилғини ўғирлаш эса, ҳамон давом этарди...

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«ҚИЛИЧ ТИҒИДА»

Сценарий муаллифлари — Борис КРИЖИЖАНОВСКИЙ, Юрий НОВИКОВ, Евгений ШЕРСТОБИТОВ.
Режиссёр — Александр ПАВЛОВСКИЙ.
Ролларда: Александр СОЛОВЬЕВ, Иван МИКОЛАЙЧУК, Константин СТЕПАНОВ, Ольга КУЗНЕЦОВА, Юрий ДЯДОВИЯ ва бошқалар.

Бу ўткир сюжетли саргузашт фильмда Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Украин чекистлари олиб борган фаолият ҳақида ҳикоя қилинади.

ОДЕССА КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«ҚЎЛГА ОЛИШ»

Таниқли драматург Евгений Месяцевнинг ўткир сюжетли ленталари кинотомошабинлар ўртасида довруғ қозонган. Сўнгги йилларда унинг сценариялари асосида суратга олинган «36-80 квадратдаги ҳодиса», «Алоҳида эътибордаги зонада», «Жавоб юриши», «Якка сузиш» фильмларини эслатиб ўтишнинг ўзи кифоя. Томошабинларга «Робин Гуд ўқлари», «Шавкатли рицарь Айвенго ҳақида баллада», «Қора ўқ» фильмларни суратга олган режиссёр Сергей Тарасовнинг номи ҳам кўпчиликка маълум.

«Қўлга олиш» фильмида илгари ўзи бирга ишлашган Борис Химичев, Альгиантас Масюлис, Юрий Смирнов, Леонид Кулагин сингари актёрлар қатнашишган. Бу ерда бош ролларнинг ижрочилари янги кишилар, зотан улар томошабинларга яхши маълум. Булар — Андрей Ростоцкий, Владимир Меньшовлардир.

Маёқнинг носозлиги туфайли ўз катеридан вақтинча денгиз соҳилига тушиб қолган ёш чегарачи Алексей Бахтеев у ерга парашютда қўнган шубҳали кишини учратиб қолади. Номаълум кимса билан яккама-якка қолган Бахтеев уни таъқиб этишга қарор қилади...

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916. 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750; БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.

Р — 08666 А. 1583. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12